

॥ श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीपरमगुरुस्तके
 बलप्रसन्ननमः ॥ अथश्रीसकतपरमप्रका
 शमणीभाष्यग्रंथप्रारंभतेः ॥ अथ ऊँ श्रीकरु
 णसागरनांमते अनंतबुंदाडमेकोऽनुनहोय
 नेपोतानुपणकरुणासागरनामर्थसेहेवतमां
 नपरमाणीकहोयतोतेहेमनुबोलवुपणप्रमा
 णीकजहोय ॥ हावेतेहेनामर्थकहीयेषीयेजे ॥ प
 थंमकरुणासागरकेहेतांतेजेहेमेअकरुणा
 नमले ॥ तेकरुणानोअर्थी ॥ सागरतेघणीक
 करुणायोनोसमोहतेनेसागरकहीये ॥ ज
 मससुंदनेवीशेघणीकनदीयोतोसमायछे
 तेमाटेतेहेनेसमोहदरकेहेवायछे ॥ तेमाटे
 सागरतेपणघणीककरुणायेकवीथाय
 ताहारेतेहेनेसागरकेहेवाय ॥ हावेतेघणीक
 करुणातेकेहेनीकेहेनीमलीतेसागरथये
 हावेतेकहीयेषीयेजे ॥ जारेससुंदमथमकतां
 वीषनीकलुतेएयेअष्टीपरखेजातीती ॥ तेशी
 वजीसर्वेजीवांउपरकरुणाकरीनेतेवीषने
 पीगया ॥ तेमाटेशीवजीपणकरुणामयछे ॥ अ
 नेवीसुपणसर्वेजीवांनुपालणकरवानाहु
 कसमेछे ॥ तेपणकरुणामणजांणवा ॥ बुंदा

पण सकल जीवांतात नवुधी करवाता हुकमे
 मेछे ॥ तेही पण करुणामय जाणवा ॥ स्वकी पण
 सर्व जीवने वीये हेतु वधारवाता हुकंम मेरही
 छे ॥ तेमाटे तेही पण करुणामय छे ॥ अने चोवी
 श अप्तार धारण करीने इष्ट इष्टने संघारीने
 ओर सर्व जीव उपर करुण करीने ॥ अने इष्ट
 तु पण इष्ट पण संघारीने ॥ तेहोने पण ती मेल
 करा ॥ तेमाटे सर्व अप्तार पण करुणामय
 जजाणवा ॥ अने रां मानुजने मानुजमा ध्वाचा
 र्पने वीस्पुशामनी आग्रले इने ॥ प्राचारजजे
 तेही पण अनेक जीवांते चो राशी तारवाता मे
 थि छे डावी तेहरी भणीवाला ॥ तेमाटे तेही पण
 करुणामय जाणवा ॥ हावे अवनी अपते जवायु
 ने आकाश तेही पण सर्वना सुखदैज छे ॥ ते अ
 वनी सवने धरी रही छे ॥ अने सर्वनी ओसदी
 उपजा विछे ॥ अने अपते जे सर्वनी सांती करे
 छे ॥ अने अजीयकाश करीने सर्वने पकवक
 रेछे ॥ अने वायु सपरस करीने सर्वनी अकला
 ओमे देछे ॥ अने आकाश ते सर्वने हरवा फरवा
 अवीकाश आपी रुहछे ॥ तेमाटे पंचमाहाभूत
 तेही पण करुणामय छे ॥ अने चंडमा सुरजस

विनेपकाशकरीनेअंधकारमेदेषे॥तेहीपण
 करुणामयेजये॥अनेहावेएसर्वतीआद्येती
 जकरतारेसर्वजीवपोतानाअंशनेउतपंतक
 रीनेसुखीयाकरवासाकुरुकरुणकरवानाहुकं
 मतेतीजकरतारेजआपाये॥तिमाटेसर्वकरुणा
 नाअधीपतीतेमाहादकरुणामयेतेतीजके
 वलकरतारजाणवा॥अनेबीजाआनेदेवकरु
 णामयकहातेतीपोतानाहुकंमयकीकरु
 णामयजजाणवा॥अनेहावेतेदेवतीकरुणा
 तेकांहांअगेपोचेनेतेकरुणायेकरुणसुख
 पांसे॥हावेतेकहीयेथीयेजेपंचमाहाभूतनी
 करुणाते॥पंचतत्त्वनादेहसुधीपोचेनेतेकरुण
 येपंचभूतनादेहजसुषपांसे॥अनेबीजाआने
 देवतीकरुणातेईडीअंतःकरणानेसुक्ष्म
 देहसुधीपोचेनेतेजसुखीयारहे॥अनेत्रण
 णतीकरुणायेतेपंडनात्रणगुणजसुखीयारे
 हे॥अनेसक्तीनीकरुणातेसरीरनीशक्तीसु
 धीजपोचे॥अनेअवतारादीकआचारजनी
 करुणातेजीवनांजपतपसाधतसुधर्मचला
 ववासुधीजपोचे॥एकारेएसर्वतीकरुणा
 तेसुखसुक्ष्मकारणमाहाकारणईडीयोअंतः

स. भा. कर्णने जपतपसा धतने सुभकर्म केशववा
 सुधी जपोचे ॥ पणती जकर्तानो अंशजे कर
॥ २ ॥ ताथकी वीष्टोप डोयको ते हेने दर समातक
 रीने कर्ताने मेलवेते करुणाते कोई परमपुर
 सकरीसके ॥ तेमाटे ते देव सर्व करुणामये
 पणसागरतही ॥ अनेनी जकरता तेमाहाय
 करुणासंकल्प कहीये पणसागरतही ॥ तेसा
 माटे जे सागरनांमते अनेक नदीयोनासमो
 हने समावीने पुष्टीपांमाथे ॥ तेमाटे घणीकन
 दीयोनासमो हतुघरमाटे सागरकहीये ॥ वली
 कोईके हेसे जे नदीतो समुद्रथकीछे ॥ अनेते
 नदीयोथी समुद्रकी मपुष्टीको होछे ॥ तेकहीए
 छीये जे समुद्रतो परीवतरा जाताकराथकाष
 थंमजलवीनाहता ॥ तेआकाशमेथीमाहाअ
 ज्नीतीवृष्णाअवनीउपरथये करीने पृथ्वीत्र
 सपमाडीने अतरतुअंबुअनेकसलीतायोये
 जइनेसससागरभरायाछे ॥ तेघणेकदीनेभ
 रइते ॥ अलताजाहारेताहारेपृथ्वीबोलावाला
 गी ॥ तारेतयंताईश्वरेवडवांतलअज्ञीमहीसु
 क्यो ॥ तेहेणेकरीने जेनवीतजलआवतुसे
 सणकरीलेइनेसमधारणराखेछे ॥ तारेअव

नरिखातीरहीछे॥ तेमाटेसागरतेवरख्याय
 कीजभरईरहाछे॥ तेमाटेपरजलनीनदीयोना
 समोहतुघरणकरीनेपुष्टीपामेछे॥ तेमाटेते
 हेनेसागरकहीये॥ पणतीजकर्तातेकुणई
 श्वरेनासमोहमलीनेथयाछेतेतेहेनेसागर
 कहीये॥ अनेकेहेनीकरुणायोमलीनेतीज
 कर्ताथियापछेतेतेहेनेसागरकहीये॥ तेमा
 टेतीजकर्तानेसागरनीउपमानाघटे॥ अनेजे
 टलाभरदेवईश्वर्यछे॥ तेहेनेपणसागरनीउप
 मानाघटे॥ सामाटेजेसर्वदेवनीकरुणातोए
 कएकदेशीछेनेएकएकअंगनेलागेछे॥ तेमाटे
 तेसर्वदेवकरुणामयेस्वरपणसागरनहीह
 वेएप्रकारेतीजकरतानेनेदेवनेसागरनीउ
 पमानाघटी॥ ताहारेकरुणासागरतेकेहेने
 संभवे॥ हावेतेकहीयेष्टीयेजेसांभलोजेसर्व
 देवनीकरुणायोयेकरीनेसर्वदेहनातत्वजेई
 दीयोअंतःकरणगुणप्राणनेथुलसुक्ष्मनीआ
 छेपरमकारणसुधी॥ पंचदेहतेतीजकर्तीनाहु
 कमीसर्वदेहतेहोतीकरुणायोयेतुष्टीपुष्टीरे
 हेछे॥ तेतुष्टीपुष्टीथकीसर्वदेहनातंतुनीचास
 णीउतपंतथापुछे॥ तेचासमीकर्ताताअंशने

पोचेंछे॥ तेकेईरीत्येपोचेंछे॥ तेहावेकहीयेछीये
 जे॥ पंचभुतनीचासणीतोईदीयोतेपोचेंछे॥ अ
 नेईदीयोतीचासणीतेमनतेपोहोचेंछे॥ अने
 मननीचासणीतेगुणतेपोचेंछे॥ अनेगुणनी
 चासणीतोप्रकृतीतेपोचेंछे॥ अनेप्रकृतीनी
 चासणीतेपुरुसनेपोचेंछे॥ अनेपुरुसनीचा
 समीतेआत्मानेपोहोचे॥ अनेआत्मानीचास
 णीतेपरमात्मानेपोचे॥ अनेपरमात्मानीचा
 सणीतेनीजकर्तानाअंशतेपोचे॥ अनेनीज
 कर्तानाअंशतेकरताथकीत्रणप्रकारेउतपं
 नथयाछे॥ तेकहीयेछीयेजेएकसामांतअंश
 अनेबीजावीशेशअंश॥ अनेत्रीजापरमवी
 शेशअंश॥ तेहेमेसांमांतअंशतेपोतेपोता
 नेपुणजांणतातथी॥ अनेशिवर्यंप्राक्रमपुण
 नही॥ अनेवीशेशतेसर्वश्रीनातत्वताक
 रुणामयेजेदेवछेजेआगलकहाछे॥ तेवीशेश
 अंशजांणवा॥ पुणतेहेमनेआपुणआपनीज
 स्वरूपनीजाणस्वेपोतेपोताथीतथी॥ पुणनी
 जकरतानापरमवीशेशअंशजेपरमगुरुस
 लेतोपोतानेस्वरूपेयतांवारतलागे॥ तेकीस
 जांणीयेजेबुंझानेआदीनारायणेउपदेशकरो

तेवीशेशंशमाटेसमकृतोवारनलागी ॥
 तेआदीनारायणतेनीजकरतानापरंमवी
 शेशंशजांणवा ॥ तेपरमवीशेशंशतेप
 रमगुरु ॥ तेहेनाउपदेशथीवीशेशंशने
 स्वरूपेयत्तांवारनलागे ॥ अनेसांमांनं
 सनेस्वरूपेकरतांबुहशरमपोहोचेछे ॥ एप्रका
 रेसांमांनंशनेवीशेशनेपरमवीशेशजांण
 वा ॥ पणसांमांनंसमेईश्वर्यपणनमले ॥ अ
 नेवीशेशंशनेतोईश्वरनुनयंतापणरारमा
 नुईश्वरतास्वरु ॥ तेईश्वरीयेकरीनेसर्वतिनु
 नातत्वउपरकरुणाकरीतेआनंदमेराखे
 तेसर्वनीकरुणाथकीआनंदपांमेलातत्वनी
 चासणीकरतावाअंशनेपोचेछे ॥ तेत्रैणोईपु
 कारनाअंशनेपोचेछे ॥ पणवीशेशनेसांमां
 नंशनेपोतानास्वरूपनीसमरतीनथी
 तेमाटेतेहोनेचासमीनीपणजांणनथी ॥ अ
 नेपरमवीशेशनेपरमगुरुतेतोपोतानेस्व
 रूपेजछे ॥ तेमाटेसर्वतित्वांतीअनेसर्वदेवनी
 चासणीहीरणग्रभयईनेपोतेपरमवीशेश
 स्वथकालेछेतेजांणीजरहाछे ॥ तेमाटेतेपर
 मवीशेशनेपरमगुरुतेसदायकालपरमवी

स.भा

॥४॥

शिशुप्रंशरूपे जये ॥ ते अरुवं डायमांतरहे छे ॥ ते
स्वरूपे अरुवं डायमांतरहे करीने ॥ अनेक दे
वकरुणा योनी अने तत्वांनी चासणी पोता
मिली तपां मानी माटे समरती तेमने छे ॥ जेहं
गुहंती जकरता तो परमवीशेश अंश ॥ तेमा
होरवीशे सर्वदेवनी करुणा योनी ते सर्वतत्वा
नी चासणी नी वेदनया यछे ॥ ते सर्वदेवनी क
रुणा योनी चासमीना समोहनो ग्रहण कर
नारी हुजछु ॥ जे घणी क करुणा योनी चासणी
ना समोहनो सहाये हे नारी ते माटे नी जकर
ताना परमवीशेश अंश ते सागरसंगना संभ
वे छे ॥ ते सागररूपे पोते थडने ओरवीजावी
शने सांमांन अंशांनी उपस करुणा करीने
ते हे मना स्वरूप ते हे मने दरसावीने नी जक
रता ते सन सुषकरे ॥ जे अ संषकालनो जेथी उ
पजो हुतो ते हे ने मे लावो ॥ जे पदारथां रही तछे
वटनी ज अंश उपर करुणा करीने कतीने मे
लविते परम करुणा वंत कहीये ॥ ते सा माटे जे स
र्वदेवनी करु योती पदार्थी सुधी पोची सके ॥
पण अंशने पोची नवसके ॥ अने परमवीशेश जे
परमगुरु ते हे मनी करुणा ती अंशने पोची ते

शे

णा

587

४

स्वस्वरूपे कर्तानेपोचावे ॥ माटे परमगुरुते पर
 मकरुणामयजांणवा ॥ हावे जे प्रकारे सागरप
 एउपरमगुरुने संभवाडुते जे प्रकारे परमकरुणा
 पएते ही पण परमगुरुने जलागे छे ॥ तेजमाटे
 परमकरुणाने सागर एउभये मलीने करुणा
 सागरनांम परमगुरुनु छे ॥ अने नीजकर्तानु
 नांमते कहिये ॥ इती श्रीप्रथमोऽंग ॥ १॥ हावे नीज
 कर्तानुनांमते आद्यसकृतस्वरुजकरुणेश
 केवल छे ॥ हावे सकृतके हेतां जे प्रथम आद्ये पोते
 एकीला जहुता ते पोताने सुधसंकल्पे सर्वजीव
 अंशने उत्पन्न कराते कां हां सुधीजे कीटपतंग
 थावरजंगमदेवदनुजमनुजजसुकींदरबुला
 वीसुमहेश्वरपुरशषुक्रतीनी आद्ये सर्वजीव
 अंशानाउपजावनाशपोते जे छे ॥ तेउपरांतको
 इबीजाकर्तानिही ॥ माटे सकृताकहिये ॥ अने
 स्वराजके हेतां जे अनंतबुलांडनाईशनाईशपो
 तेज छे ॥ अने ते सर्वपोताना हुकमथी जवरते छे ॥
 अने पोताना कसाथकापदार्थांमे जवरते छे ॥
 पणकोईथकीनवुपदार्थनिवबने ॥ तेमाटे सर्वपो
 ताना हुकममे जवते छे ॥ जेपोताना करतमे बी
 जाकोईनो अमलनथी माटेनामरूपगुणनी

प्रायेऽनंतब्रह्मांडनेवीषोतानुजराजधे ॥ अ
 नेकोइतुप्रायुथकुनथी ॥ वोतेस्वेथकाजस्वरा
 जधे ॥ तेमाटेस्वराजकहीये ॥ अतेहावेकरुगेश
 तेजेपोतानासक्रतसंकल्पनाजीवउतपंनकरे
 लाजेअंश ॥ तेहोताउपरकरुणाकरीने ॥ तेस्व
 नेदेहेरुपीयामेहेलरचीनेवसाया ॥ तेमेहेलांमे
 तेचौदेचौदेरतनसभसायकामेवसायाधे ॥
 खातीमेहेलांमेतथीवास ॥ हावेतेचौदेरतन
 तेकीयांकीयांजेकहीयेथीये ॥ जेदशईडीने
 चतुष्टयंतःकरणेउपरंतखटअवीगतचंत
 कपारससेहेवुतमानपक्रतीरुपीभोमका
 नेप्राधारेपंचसुतनारचेलांमेहेलांमेअष्ट
 दशसमरधीभरीनेपोतानाअंशानेवसवाने
 प्रायाधे ॥ हावेषटअवीगतचंतकपारसतेकु
 णजेतेकहीयेथीयेजे ॥ त्रैणगुणनेत्रैणघुणतेकी
 याकीया ॥ जेएकरजोगुणबीजोतमोगुण ॥ त्री
 जोसत्वगुण ॥ चौथोतेअहंकारघुण ॥ पांचमोअ
 चंतघुण ॥ षष्ठमोस्वकाशघुणएखटगुणघुण
 तेअवीगतचंतकपारसकहीये ॥ हावितेपारश
 कीमकहीयेतेकहीयेथीयेजेखुणो ॥ तेहेनीकी
 मतकहीयेथीये ॥ जेकोइसजातीचैतनपदायां

नीसाथेहेतुषेमनीवात्राकरवीहोयतोचौदेई
डीयोनेरजोगुणअवीगतचंतकपारसतोप
रसकरेतोसर्वईडीयोेरजोगुणरूपहेतुयईजा
य॥नेणेकरीनेतेवात्रायोथाय॥तेजांहांसुधीपार
सतोपरसरहेनेहेतुनोवेगपोचेतांहांसुधीपार
सतोपरसरहे॥पीछेतेपारसतोपरसउतरी
जायनेईडीयोईडीयोनेपदार्थरूपेरेहे॥हावेता
रपछेकोईचैतनपदार्थनीसाथेलडाईकेजुधके
वीरोधकरवोहोयते॥चौदेईडीयोनेतमोगुण
अवीगतचंतकपारसतोपरसकरेतो॥सर्वईडी
योतमोगुणरूपथाय॥ताहारेतेदशचतुरईडी
पोलडीसकेतेलडेनोवेगपोचतासुधीअवीग
तचंतकपारसतोपरसरहेनेपाछेउतरीजाय
नेईडीयोईडीयोनेरूपेरेहे॥हावेकोईसांतीसमा
वनापुरशानीसाथे॥सतसंघवानीमणताअ
स्तुतीकरवीहोयतोसतोगुणअवीगतचंतक
पारसचौदेईडीयोनेपरसकसाथकीचौदेईई
डीयोसांतीवतथईजाय॥ताहारेसतसंघसां
तीनेअस्तुतीनीवातोथाय॥हावेएत्रैणअवीग
तचंतकपारसतेसजातीचैतनपदार्थनीसा
थेकांमपडेताहारेषटचौदेईईडीयोनेपरसक

रवो॥ अनेहावेवीजातीजडपदार्थांनीसाथेचौदे
 ईडीयोनेकामपडेतोत्रणघणपारसनोपरस
 करवो॥ हावेतेकुणकुणप्रकारेपरसकरवो॥ ते
 कहीयेछीयेजेकोईमसागतमजुरीकेखांतपां
 ननीआद्यलेईनेरस्तेचालवुहोयतोचौदेईडी
 योनेअहंकारघणपारसनोपरसकरतेतोस
 वईडीयोनेअकडपणअवे॥ तेअकडपणेकरी
 नेषांतपांनधंधोनेपंथेचलाय॥ तेजांहांसुधीधं
 धापंथनोवेगपोचेतांहांसुधीअहंकारघणपा
 रसनोपरईडीयोनेरहे॥ अनेवेगसमतांपारस
 नोपटउतरीजायपछेईडीयोईडीयोनेजस्वरूपे
 रेहे॥ अनेहावेकोईसमेधंधोधारीवीनाईडीयो
 ईडीयोजसजातीमलीनेएकांतरूपीजडनीसा
 थेस्वकाशरेहेवुहोयतोस्वकाशघणपारसनो
 परशकरेरेहेवाय॥ तेजांहांसुधीईडीयोनास्व
 कासनोवेगपोचेतांहांसुधीस्वकाशघणपारस
 नोपटरेहे॥ अनेवेगमटायीछेतेअवीगतचंतक
 पारसनोपटउतरीजाय॥ अनेईडीयोईडीयोने
 जस्वरूपेरेहे॥ अनेहावेईडीयोनेस्वांतीसंकोच
 नथेनेजडनीसाथेभडवुहोयतोअचंतघणपार
 शनोपरशकरेतेअचंतरूपवतथेनेनीडासाथे

भडीसकेनेतेनीडाजडनोवेगपोचतासुधीतेपा
 रसनीपरसरहे।अनेनीडातोवेगनीअवधीपां
 मताहारेअचंतघणपारसनीपटउतरीजाय।
 अनेईडीयोतेजस्वरूपेरेहे।हावेएखटपारश
 तेअवीगतकीमकहीयेजे।अवीगतकेहेतां
 तेनीष्यदार्थे।अनेचंतकतेजेचीतवनकती
 ईडीयोनासभावपलटैजाय।अनेपथरनीपा
 रसतोपदार्थानेअंगोअंगपरसकरावेताहा
 रेजधातुपलटायछे।अनेवेठेलोपटपाछेउत्र
 रेनही।तेमाटेतेनेगतपारसकहीये।अनेअ
 वीगततेजेगतनेपांमेलापदार्थनेपाछेअवग
 तकरीनाखे।हावेएप्रकारेचौंदेईईडीयोकोई
 कार्यनेआचरेतोखटअवीगतपारसनेएकता
 येकरीनेआचरे।पणअवीगतचंतकपारशना
 एकतावीना।एकलीईडीयोवेतरणहालीनव
 सके।पणईडीयोजेजेकार्यकरेछेतेअंशनीम
 तलबेकरेछे।पणअवीगतचंतकनेईछानथी
 एतोअंशनीईछायकीअंशकरावेछे।अवीग
 तपारशनीएकतारखावीनेअंसअंशनीमत
 लबसाधेछे।तेमाटेईडीयोनाकर्मअंशनेअुग
 तमानकरवापडेछे।तिकरणप्रकारेजाणीयेजे

स. भा. ॥ कोइपुरुषशत्रुनेगोलीमारुं पणमज्ञीनोएक
 ताकरीनेमारुं ॥ पणदाकगोलीबंधुकनेनेप्र
 ॥ ७ ॥ ज्ञीनेमतसबनथी ॥ तेमाटेमार्यातुवेरपेलामार
 नारानेजभोगवपडेछे ॥ तमईडीयोनाकसंश
 नेजभुक्तमानकरवांपडेछे ॥ अनेतेखटप्रवीग
 तचंतकपारसनोएकतातेकतीनाप्रशनीवे
 बुतीयेजेएकअंतरबुतीनेएकबाऊबुती ॥ हावे
 बाऊबुतीतेनेत्रेकरीनेदेखायअनेअंतरबुती
 तेतेध्यानेकरीनेदेखाय ॥ तेहेमेअवीगतचंतक
 पारसनोएकतातेबाऊबुतीसाथेछे ॥ तिकीमजा
 णीयेजे ॥ रजोगुणउपजेछेतेबाऊबुतीसाथेछे ॥
 तिकीमजाणीयेजे ॥ रजोगुणउपजेछेतेबाऊबुती
 येदेखीनेउपजेछे ॥ अनेतमोगुणतेपणदेखीनेउप
 जेछे ॥ अनेसतोगुणतेपणदेखीनेउपजेछे ॥ अने
 अहंकारघणपणधंधोरोजगारचालवुकेषान
 पानेदेखीनेतेउपजेछे ॥ अनेसर्वईडीयोनेस्वका
 सपणपणनीरबुतीदेखीनेउपजेछे ॥ अनेअचंत
 पणउपजेतेपणघणीककष्टीकेसरमयोचेतेने
 देखीनेउपजेछे ॥ तेमाटेघणगुणएषटेईप्रवीग
 तचंतकपारसनोएकतातेबाऊबुतीसाथेछे ॥ अ
 नेतेबाऊबुतीयोतेसर्वजीवाजोजनबुंसाकीट

प्रजंतपुरसप्रकृतीसमेतनीवृत्तीयोनोएकता
 ते॥नीजकर्तानीप्रकाशबुंलवृत्तीजेव्यापकवी
 सुतेहेनीसाथे॥अनेककर्तानीप्रकाशबुंलवृ
 तीनोएकताते॥कर्तानीअलोकीकबाऊवृत्ती
 नादीअचक्षुतेवीये॥तेणेकरनेसर्वप्रशांत
 कर्मवीकर्मताद्रश्यजुवे॥तेमाटेकर्तानेअने
 तबुंलान्दनाअशांतीक्रीयायोअजांणीनथी॥
 अनेजोअजांणहोयतोअनेतबुंलान्दनाअशां
 निभरणपीक्षणनेक्रमवीकर्मताफलकीमआ
 पीसके॥अनेजांणेनहीतोउपजाव्यानीसीम
 तलव॥तेजमकुलालभंडनेघडेतेहेनांतो
 मरुपगुणनेमुलनेजोजांणेनहीतोसांनेकाने
 घाटघडे॥वलीसर्वजीवरीजगारउदमकरे॥
 तेहेनेजांणेनहीतोसुकरवाकरे॥अनेकरा
 नीसोआंतदतेवथासरमकरे॥एप्रकारेकर्ता
 कीटीमहरनीपावचलवलेतोजाणेतेसामा
 टेजेकीटीमहरनीपावतेखटअवीगतपारश
 नाएकतावीनातोनाहाले॥अनेएकतायेहाये
 तो॥तेहेनोएककरतानीप्रकाशबुंलवृत्तीसा
 थे॥अनेप्रकाशबुंलवृत्तीनोएकताकर्तानावा
 ऊदीअचक्षुतेवीशे॥तेमाटेकर्तासर्वदेवे॥

ता

संभा वलीबी जुदृष्टांत कहीयेजेकोई भरवाड गायम
 हीषी अजानी आघेर खेछे। अने राजा लस्क
॥८॥ रराखेछे। अने कवी लोक करसण करेछे। तेस
 हकार लोक व्यापार करेछे। तेसवेई पोतपोतानी
 दृष्टी पोचीसकेने संभाल राखीसकेते दलोजसं
 घ्र करेछे। पण जास्ती नथी करता। तो कर्तार पण
 पालण पोसण उतपत प्रले करीसकेएट्याज
 जीव अने तबुं ह्मांड मे उपजाव्याछे। जेपोताना क
 रेलाछे। तेमाटे कर्तार जतज अणनी आघेसर्व
 ने देखेछे। हावेए प्रकारे देखतारा कर्ताछे। तेके
 वाकहसे। हाविते कहीये छीयेजे कर्तातीसर्व
 सरीरे द्रुगरूपे जछे। तेजंम कोई महाप्रकाशिक
 मणी होयते हेनेएकेई गमापुवन होयनेसघले
 प्रकाश करेछे। तेम कर्तारिनुस्वरूप पण द्रुगरूप ज
 छे। तेआगेपी छेदाहनेवामनेनीचे उंचेसर्वेई दे
 खेछे। तेकर्तानी वाऊ अलोकी कवतीनाचसुये
 देखेछे। जे लोकी कचसुये तो एक देशी देखाय अ
 ने अलोकी कचसुये तो सघलेई देखाय। तेमाटे
 कर्तानी वाऊ अलोकी कचसु कहिये। हाविते वाह्य
 अलोकी कचसुते सर्व अंशना उतंम मध्यम कर्म
 जीवानीछे। अने कर्तानी अंतर अलोकी कवती

निसंकल्पेसोसर्वभ्रंसांतेउतपंनकराद्ये॥तेभ्रंसां
 नैभ्रनेकतीनेएकत्वपरुनथी॥भ्रनेभ्रंसाताउ
 तंममध्यमकर्मजोवानेकर्तानीबाज अलोकी
 कद्रहीनोएकताद्ये॥भ्रनेभ्रंसांनोकर्तानासरी
 रसाद्येएकतानथी॥तेकीमजांणीयेजेकोइयु
 रुषनेपुत्रथायद्ये॥तेपुरुषतोस्यारेबुधीवंतद्ये
 भ्रनेपुत्रतोकबुधीवालोनीपजेद्ये॥पणतेपुत्रते
 पीतानीभ्रंतरवृत्तीनासंकल्पनेभ्रंशद्ये॥पण
 तेपुत्रनेभ्रनेपीतानेएकतानथी॥भ्रनेपुत्रना
 करतजोवानेपीतानीबाऊदहीनोएकताद्ये
 तेएकतायेकरीनेपीतापुत्रनेशीखादेद्ये॥पण
 पीतापुत्रनासरीरनोएकतानथी॥तेकीमजांणी
 येजेएकताहोयतोपीतानेनथीगमतु॥तेपुत्रकी
 मकरीसकेद्ये॥माटेएकतानथी॥भ्रनेहावेपी
 तानाएकतानुकहीयेछीयेजेपीतानोएकता
 तेपीतानाहाथपावनीआद्येसर्वेइंडीयोनोंद्ये
 तेसामाटेजेपीतानेनथीगमतु॥तेहाथपावई
 डीयोपणनथीकरतीयो॥तेपीतानेएकतायेन
 थीकरतीयो॥भ्रनेपुत्रतोपीतानेनथीगमतुते
 हीपणकरेद्ये॥सामाटेजेपीतानोतेहेनीसाथे
 एकतानथी॥माटेकरेद्ये॥वलीबीजुदष्टांतकही

॥ स्व. भा. ॥ ये धीये जे **॥** सुरज कांती ये अज्ञी उतपं तथा यथे **॥**
 ते सुरजनी अंतरदृष्टी थकी थायथे **॥** तेकी मजां
॥ ११ ॥ एणिये जे सुरजनी अंतरदृष्टी ते च समां ने वीषेम
 सुरनी दाल जेट लुपती वी वपडे ताहारे अज्ञी य
 डेछे ते सुर्यनी अंतरदृष्टी जाणव **॥** ते माटे अज्ञी
 ते सुर्यनी अंतरदृष्टी नो अंशथे **॥** एणते अज्ञीने
 अने सुर्यने एकता नथी **॥** अने सुर्यनी बाज दृष्टी
 ते जे सुर्यनी व्यापक प्रकाश **॥** ते प्रकाश नो एकता
 ते अज्ञीना तन नो एकता नथी **॥** सामाटे जे सुर्य
 वी व अखंड रेहेता अज्ञी तुतन अखंड नथी रेहे
 तु **॥** ते माटे एकता नथी **॥** अने सुर्यनी एकता सुर्य
 नी किरण साथेथे **॥** ते सुर्य छे ते अज्ञीनी ये तेकी म
 बुजी नथी जतीयो **॥** ते सुर्यने एकता ये नथी बुजा
 तीयो **॥** ए प्रकारे कर्तानेने अंशने एकता नथी **॥**
 अने जो एकता होय तो कर्ताने सर्वज्ञ पणथे **॥** एहे
 बुअंशने पण जो ईये **॥** अने जो एकता पण होय तो
 आपणनि अज्ञां नते कर्ताने जजाणव **॥** अने वली जो
 एकता होय तो जीवनां करम जीवने भोगवां न
 पडे **॥** अने केहे सो जे कुण भोगवेथे **॥** एवुके हेतां तो
 जपत पसाधं न जो गक्रीयायोने खट दर्शन गुरु री
 शनी आये ते ईने वेदपुरां ए सर्व जुगं पडी जाय अ

ते ते तो जुग पडे तो पडे पण कर्त्रीने तां हां अंत्या
 यकं हे वा य ॥ ते माटे कर्त्रीने अंत्या या कही ये ॥ ते
 करता एकता तुकं हे बुमी ध्या करी ये ते सारु
 ते जेणे करीने जयत पसा धन योग ध्यान ने खुट
 दर्शन गुरु शीष्य नी उपासना सर्व साची रहे ॥ अ
 ने करता पण न्याय वंत वरे ॥ माटे करता ने त्या प
 वंत राखतां जो जीवनेने कर्त्रीने एकता नही
 अने जो बली एकता होय तो जीव अने कपका
 रनांकु कर्म करे छे ने कर्तीने तो ए हे वो भावन
 थो ॥ अने कर्तीने ए हे वो भाव होय तो जीव कु
 कर्म सांनो रहो ॥ अने जीव कु कर्म ति होय
 तो कर्मनो भुक्ता पण न होय ॥ अने कर्म तो जी
 व भुगते छे ॥ ते देवी ये छी ये ए प्रकारे एकता कर्त्री
 ती साथे नही माटे जीव जीवनां कर्म भोग वे छे
 अने हावे ए हे वा अनंत ब्रह्मांड नाथा वर जंगम
 जीवना कर्ती ते अरुप हशे के स्वरुप हशे ॥ हावे
 ते कही ये छी ये जे ते कर्त्री ते रुप अरुप वीना ना
 छे ॥ हावे ते की मजाणी ये जे आपण सुपता निवी
 शे कही तीर्थ वृत्त के देश पर देश गाय छी ये ॥ ते सर्व
 ई डी यो सही त मुती मान देषा ई ये छी ये ॥ पण जो
 देखाया प्रमाणे पदार्थ रुपे मूर्ति मान हई ये तो

कपाटदेईनेसुताता॥तेजोरूपवांनहोयतोघ
रमांथीकीमतीकलाय॥अनेजोकोईव्याघुचो
खटपाडनीआयेघावकरेछे॥तेरूपहोयतो
तेघावलागेनही॥माटेरूपपणतकेहेवायअ
नेअरूपजोकहीयेतोपतक्षमुर्तमानदेवा
ईयेछीये॥एषुकोरकर्तापणअरूपस्वरूपवी
नामूर्तमानछे॥अनेहावेएहेवाकर्त्ताअरूप
स्वरूपथीरहीततेजगतनोउदकीमकरीस
कताहशे॥अनेपंचभूतगुणईडीयोअंतःकर
णरूपवालांकांहांथीलावीनेकीमरचताह
शे॥हावतेकहीयेछीयेजेजमआपणसुपता
नुस्वरूपजेरूपअरूपरहीतथकुतेपोताने
संकलेकरीनेअनेकलाहावलस्क रहस्ती
घोडानीआयलेईनेउपजावेछेतेअरूपस्वरूप
पवीनाथकुजउपजावेछेकेनही॥एषुकारेक
र्तापणअरूपस्वरूपवीनासर्वनेउपजावेछे
पणकर्त्तानाउपजावेलाघाटवीलैजातांअंश
उगरेछे॥तीमआपणसुपतनासंकल्पनाघा
टाजागतांवीलातेकंपांहांगयाहशे॥हावतेकही
येछीयेजेआपणसुपतनाघाटतेआपणासं
कल्पनाजययातातेहेतेवीषेआपणाअंशते

599
८०

आपणी अंशवृत्तीना जहता ते आपणी अंशवृ
 ती ते अल्प जे जहती ॥ तिहे ना अंश ते परा अल्प
 जे जहता ॥ अने ते सुपना ना घाटना आर बल
 ते परा अल्प जे जहता ॥ ते जाहारे आपण जाग्र
 तने वीषे सुपना ना घाट वीला या ताहारे आप
 णी अल्प जे अंशवृत्तीना अंश ते आपणे वीषे ज
 लीन थाय छे ॥ ते की मजाणी येजे आपण सुपन
 ना वेगनी अवधि आवता ते घाटांनी अवधी प
 ण आविछे ॥ ते अवधी आवे घाट लीन पांमे ताहारे
 आपणी अंशवृत्तीना जे अंश जहता ते आपणे वी
 षे जलीन पांमे छे ॥ ते कण प्रकारे लीन पांमीने
 केहे नी साथे आपणे वीषे आविछे ॥ ते कही येथी
 येजे ॥ सुपना ना घाटना अंश तो घाट वीले पांमता
 अंशवृत्तीमे एक साथे नेवृत्ती आपणे वीशे आवि
 छे ॥ ते घाटांना अंशांने पोता मेही रणग्रभ करी
 नि आविछे ॥ तेवृत्तीमे सर्व घाटांना अंश ही रणग्र
 भय याय कावृत्तीने संघे जाग्रतमे आवीने वृत्ती
 मे एक तार हाथ काजे घाटना जे अंश छे ॥ ते घाट
 नी समती तेवृत्तीमे रहीने ते ते हे ना अंश जके
 हे छे ॥ तिमाठे घाट वीला ये अंश आपणे वीशे आ
 व्या छे ते जाणवा ॥ हावे ते सुपन ना घाट मे ते सं

स.भा. मे अंशते वृत्तीयकी न्याराकी मजांणीये जे घाट
 वीलातां पाषावृत्ती मे आवाते न्यारा होयतो आ
॥ ११ ॥ वे हावे ते कही ये छीये जे वृत्ती तेशु अने घाटांता
 अंशतेशु हावे जे वृत्ती नुरुपते आपणी जक
 र्ताना अंश मे मलीथकी पोतानारचे लाघाटां
 ने देखे छे ॥ ते वृत्ती नुरुपजांणवु ॥ अने अंश जे वृ
 तीथकी भीनपडीने ये लाघाटांने हलण चरण
 करवे छे ॥ ए प्रकारे वृत्तीयकी वृत्तीना अंशभी
 तजांणवा ॥ ते मारे ते घाट वीलातां वृत्तीना अं
 शते वृत्ती माही समाय ॥ ये ज प्रकारे कर्तस्वराज
 करुणेशकैवलपणपोतानी अंशवृत्तीने संक
 ल्पे अने तबुंझांडनी आद्यलेईने वीश्वचराचर
 उत्तपंन्त करु छे ॥ हावे जंम आपणी अंशवृत्तीना
 संकल्पना घाट वीलातां अंशवृत्तीना अंश जे
 घाटां मे हुताते पाषा अंशवृत्ती मे मलीने आप
 णी आपनी जकर्ताना अंश मे सले छे ॥ ते प्रकारे
 संकल्पस्वराज करुणेशकैवलनी अंशवृत्ती
 ना संकल्पना घाटना अंशते पाषाती जकर्तते
 वीशे कुरा प्रकारे समाय हावे ते कही ये छीये जे
 आपणा अंशवृत्तीना संकल्पनी वेग समतां घा
 टवीलाय ॥ ताहारे ते घाटांना अंश अंशवृत्ती मे म

स्त्रीने प्राणो वीषे आवेष्टे ॥ ते प्रकारेनीज करता
 ती अंशवृत्तीने संकल्पे अनंत अंशने अनंत
 घाट उपजेष्टे ॥ ते जांहां सुधीनीज करता ना अं
 शवृत्तीना संकल्पने वेगपो होचे तांहां सुधी
 युल सुस्मकारण माहाकारणने परमकार
 णने देहने कर्त्तीना अंश कर्त्ती थकी भीतर हेने स
 वे अंशपोतानां कर्म करे लां सुक्तमांनक साज
 जायष्टे ॥ जे उत्संम करे तो उत्संम भुगते ॥ अने म
 ध्यम करे तो मध्यम भुक्ते ॥ अने हावे तेनीज कर
 ता ती अंशवृत्तीना संकल्पने वेगते कांहां सुधी
 पो होचे अने अंश अंशनां कर्म भूत्पा करे ॥ हावे
 ते कही येष्टी येजे ॥ उभये सतने अवासी जुगे
 कर्म नुथाय ॥ अने एहे वामनु चतुर्दशे वीरंचीने
 एक दीव शथाय ॥ एहे वा वीरंची से हे स्त्रथायता
 हारे वीसुनी घटी काथाय ॥ अने एहे वा वीसु से हे
 स्त्रचली जायता हारे सीवनीरंच कहीजे ॥ एहे वा
 शिवहजारचली जायतारे ईश्वरनीनी मसक
 हीजे ॥ एहे वा ईश्वर से हे स्त्रजायता हारे सक्तीश
 णगार सतीजे ॥ एहे वीसक्ती से हे स्त्रचली जाय
 ता हारे एक कल्प कहीजे ॥ एहे वा कल्प से हे स्त्रच
 ली जायता हारे नीरंजनकीनी मसक हावे ॥ ते

सुभा

॥१२॥

नीमसपरमांगोनीरंजनसतवरसरहीनेलीन
पांमे ताहारेनीजकरतानीअंशवृत्तीनासंक
ल्पनीवेगलीनपांमेताहारेसर्वअंशनापरमका
रणदेहलीनपांमे तारपीछेतेसर्वअंशकर्तनी
अंशवृत्तीमेमलीजेनेनीजकेवलकरतानेवीषे
अंशवृत्तीनेसंघेलीनपांमीनेएकअण्डाकार
अद्वैतकेवलरूपजथेरहे ताहारेकीइष्टीवादी
ज्ञानीएमकेहेशेजेकोइयापीनेअणयापीध
मीनेअधरमी अनेवलीभजनीनेअणभज
नीएसर्वेइतोएकसमेकर्तनेवीषेमेलापथाय
ताहारेभजनसमरणनेसुक्रीतदुक्रीतनाफ
लनाअदकारशोरहो हावेतेकहीयेछीयेजे
सर्वअंशनापरमकारणदेहनोअारबलक
स्यंतकालपोचतासुधी सर्वअंशपोतपोताना
सुक्रीतदुक्रीतभूक्तमानकरीनेसर्वेइतीम
लाथइरेहेछेअनेनीजकलीनीअंशवृत्तीनेक्री
यावृत्तीनासंकल्पनावेगनाअंतपणताहारेज
आवीरेहेछे हावेतेअंशनापंचदेहमेकीयाकी
यादेहसुधीकीयाकीयासुक्रीतदुक्रीतथाय
नेतेभूक्तमानकरवांपडेछे हावेतेकहीयेछी
येजे पयंमरुतदेहेकरीनेतोपगटक्रीयमाण

सुक्रीत इक्रीतथाय ॥ अने सुस्पदे हेतो मंनवुषी
 तसुक्रीत इक्रीतथाय ॥ अने कारण देहेतो अहं
 कारधामे सुक्रीत इक्रीतथाय ॥ अने माहाका
 रण देहेतो सुवृती कुवृती ये सुक्रीत इक्रीतथा
 य ॥ अने ते हे ना फले ईषण चार देह पोचता सु
 धी मुक्त मान करी रे देवाय ॥ हावे तारपी छे प
 रमकारण देहेते सुक्रीत इक्रीत रहीत तीरा
 लंबनी रलेप कर्ताना अंशने लपती थको अं
 शवत अंशना आभूषण वानरहे ॥ अने हावेते
 अंश परमकारण देहेसे हेवुत मान कुण भोमका
 ने वीषे परमकारण देह पोचता सुधी करतायी
 भी नरे हे छे ॥ हावेते कही ये छी ये जे ती रं नन रूपी
 नुरनी भूमी का परम अंश ते भरी थकी ते हेते
 वीषे कर्ताना सर्वे ई अंश परमकारण देहेसे हे
 वुत मान रहीं ॥ असंख कल सुधी परम आ
 नंद सुख लीया करे ॥ ते परम आनंद ते परम अवी
 गत अंश तना भोजन नीत्रपती वत सदाय का
 ल रे देवाय ॥ ते असंख परम सुख नो स्वाद ते प
 रमकारण देहे करी ते ते भोम कामे जईये तारे
 जाणीये ॥ ते आंहां मली न देहेने वीशे मली न वा
 णीये सुमही मा कही सकुते भोमका ने वीषे ज

सोताहारेजजांणशो॥ तेएहेवुसुखकांहांसुधी
 मांणीतेनीजकतीनेवीषेजवाय॥ हावेतेकही
 येछीयेजेजांहांसुधीनीरंजननेप्रारब्यरेहे
 तांहांसुधीतेसुखनेसरवेइअंशभोगवे॥ अ
 नितारपीछेकरतानीअंशवृतीनीसाथेसर्व
 अंशनीजकरतानेवीखेजईमलेएप्रकारेप
 णकत्तीमेसर्वअंशसाथेजपांमे॥ ताहारेभजन
 स्मरणतेसुक्रतनुसुअदकुफलरहं॥ हावेतेक
 हीयेछीयेजेभजनसुमरणनुफलतेजेचार
 प्रकारनादेहनीआद्यलेइनेपरमकारणदेह
 सुधीनरुएकलुसुखजभुक्तमानकराकर
 अनेइक्रतनुफलतेरुलसुक्ष्मनीआद्यलेइने
 माहाकारणदेहसुधीनरुएकलुइखजभुक्त
 मानकरेतेएकीलापरमकारणदेहनेवीशे
 सरखुजसुखभोगवे॥ एसुक्रतइक्रतनाफल
 नीफरकंदेखाई॥ तेमाटेसर्वअंशानेसांरांजक
 र्मआचरवां॥ तेसांमाटेजेपोतानां कर्मपोताने
 जभुक्तमानकरवांछे॥ तेसांरुसांरां कर्मकरवां
 जेसर्वप्राणीतेसांरुसुखभुक्तमानकरवां
 भावेछे॥ पणनरताउपरकोईनोभावनथीयते
 तेसर्वईसांरां कर्मकरोजेसांरुसुखभोगवेते

जांहांसुधी नीजकरतायीं नी नरहोतांहांसु
 धी सुखनुसुखभोगवांकरे॥ अनेजांहांसुधी
 चारप्रकारमादेहरहेतांहांसुधीपणसुखभो
 गव्याकरे॥ अनेपरमकारणसरीरेतोनीरं
 जनरूपीनुरनीभोमकामितोघणाककाल
 सुखवासमोहभोगबवानुछेज॥ अनेतारपी
 छेनीजकरतातापरमधामनेपांमसे॥ ताहा
 रतांहांतोअगणितपरमसुखतोअवधीजछे
 तेजेसुखनुवाणीयेकरीनेवणविकरीनासक
 य॥ तेहेवुतांहांसुखछे॥ हावेएप्रकारेनीजकर्त्री
 नाघरनीरुढीतोछे॥ पणतेकरतानेनेकर्त्रीनी
 मतलबनेकोईजाणतुनथी॥ सामाटेजेस्वरगुण
 उपासनावालातोनीजकर्तीनाकसाथकाई
 श्वरनेजांणोछे॥ पणसुलकत्रीनेनथीजांणता॥ अ
 नेहावेनीरगुणनाजांणनारतेतोबुलअक
 र्त्रीजकेहेछे॥ माटेतेहीपणनीजकर्तीनेजांणता
 नथी॥ सामाटेजेकरतानाकरतनीजजेहेनेकी
 मतनथी॥ तोतेनीजकर्तीनेसुजांणीसके॥ हावेक
 र्तीनाकरतजेचोराशीलक्षप्रकारनाघाटरची
 नेतेहेनेवीषेकसपरजंतनाआरबलपोरवीते
 रचाछे॥ तेशेप्रकारेरचाछे॥ तेकहीयेछीयेजे॥ पु

स.भा. ॥१४॥

यमसुक्ष्मदेहथीसहस्रघणोकारणदेहनीआ
रबलछे। अनेकारणथीसहस्रघणोमाहाका
रणतोआरबलछे। अनेमाहाकारणथीसहस्र
घणोपरमकारणदेहनीआरबलछे। एचारप्र
कारनादेहनीएप्रकारेआरबलछे। तेनीजक
रतानीक्रीयावृतीनेअंशवृतीनासंकल्पनेवे
गपोचतासुधीरहे। अनेपंचमोदेह^{५२४}सुलतेती
चारप्रकारनादेहसुक्ष्मआद्येपरमकारणए
चारदेहनाआभूषणसेहेवृत्तमांतअंशनेभा
डुतनीदोकांतवतरेवानोछे। तेपदार्थरूपीसु
कतडुकीतनाफलभुक्तमांतकरवानोछे। प
णअल्पआयुसनेपरमाणवीतोछेसामाटेजे
भाडुतनीपेहेढीतेपोतानासरीरथीवीलक्षण
छे। तेजाहारेमुकीनेजईयेताहारेजवाय। पणते
हेनुप्रमाणनही। जेकोईमुकावेतीहोयमुकीने
जवाय। अनेआपेआपपणमुकीनेजवाय। एप्र
कारेसुलदेहनाआरबलनुपणएकसरषुप्र
माणनथी। तेमाटेथुलदेहअप्रमाणकहीयेछी
ये। तेजेभाडुतसरखोजछे। अनेचारदेहतीकर
तारेवजरमयेघणकआरबलनारचीनेपोता
नाअंशनेमहीप्रवेशकराछे। सामाटेजेकोईम

लुप्यधंतवंतपोतानापुत्रनेहवेलीकरिनेआपेछे
 तेहीपणपांचदशपेढीसुधीवोचेछे॥जिअलअं
 शनापुत्रनेरेहेवानीएटलाअरबलनीहवेली
 करिनेवसावेछे॥अनेनीजकरतातोअनंतस
 क्रीनेअनंतबुंलांडनारचनाछे॥तेपोतानाअं
 सांनेसुअलअरबलनातनुरुपीमेहेलक
 रीनेवसाव्याछे॥जेअनंतसक्रीमानअनेअनं
 तईर्यनाकर्तातेअनेअलअरबलनातनु
 नीसारूपोतानाअंसांनेपोताथकीभीतकरीते
 कुणमतलवसारुवसावेमाटेएहेवाअलअर
 बलसारूपोतानाअंसांनेनथीभीतपाडा॥ते
 माटेअसंषकालअरबलनातनुकरीनेजवसा
 व्याछे॥हावेएप्रकारनाअमरअजरअव्यक्ती
 भूतीनादेहरचीनेपोतानाअंसांनेप्रवेशकसा
 छे॥तेहेवाजेदेहनीआसर्वरचनाछे॥अनेबुंलजं
 नीयेतोअलआयुसनीधुलदेहनेवीलसेमोक्ष
 मांतोछे॥अनेआवीश्वचराचरतेतीभ्रांतीवत
 जगरोछे॥तेकेहेनीपेटेजेकेईचक्रवृतीराजाय
 कोईदीवसेकीटावधीसर्वफोजनेहस्तीघोडास
 एगारीनेपोतानीरहीतनेदेखाडवासारुअस
 वारीकाढीनेमेदानभोमकामेजईनेरेवेककर

वेद्ये ॥ नेपोतानुश्चयदैश्वाडेद्ये ॥ तिसमे एकपव
 तउपरवेपुरुषहतातेहेमेथी एकपुरुषेबीजापु
 रुषनेपुष्पुजेहेभाईआतोसुदीसेद्ये ॥ ताहारेते
 पुरुषकेहेजेयेतोतुहुनेमांऊवांबलेद्ये ॥ जेएतोम
 गत्रस्यानुतोयतुनेभासेद्ये ॥ पणसाचुनथी ॥ जा
 हारेएहेवुकेहेतारेतीएकेहेनारापणमगत्रस्या
 नुतोईजांणवा ॥ अनेजाहारेकेहेनारामगत्रस्या
 नुतोयठरे ॥ ताहारेतोबेहुमीथ्याठरा ॥ अनेजा
 हारेबेहुमीथ्याहोयतोमीथ्यामीथ्यानेसुभासे
 एप्रकारजेवरीनेछीपनेवीषे ॥ सर्पनेरजतभासे
 तेपणमीथ्याद्ये ॥ अनेतेहेताजोनारापणमीथ्या
 ठरे ॥ तेमाटेमीथ्यातेमीथ्यानेशुजोवे ॥ अनेजे
 आजेवरीपेलीजेवरीमेसर्पकीमदेपसे ॥ अने
 आछीपपेलीछीपमेरजतकीमजोईसकसे
 वलीजोएहेवुकेहेसोजेएतीसाक्षीतेदरशेद्ये ॥
 ताहारेतमाराकहामेतोसाक्षीएकजद्ये ॥ एहे
 वाएकमेवसाक्षीतेपोतानाकसाधीनातुमी
 थ्याभासमांनथयुतीतेसाक्षीपणअज्ञाती
 ठरो ॥ अनेजाहारेसाक्षीअज्ञातीठरे ॥ ताहा
 रेतेसाक्षीनेबीजोकुणद्येतेतेहेतुमीथ्याभाष
 णमटाडशेबीधकराते ॥ तेमाटेएप्रकारेजोतां

तोतमारुबोलवुजमीथ्याछे। पणनीजकरता।
 तोसतछे। अनेतेहेनाकरतपणजांहांसुधी
 रेहेतांहांसुधीसात्वाजछे। अनेएसर्वकरतने
 अवधीकालेकप्रमिलीनपांमे। तोहेयपणस
 तछे। जेसतछेताहारेसतमेसमायछे। अने
 हमणेपणसतजछे। पणरुलदेहनेवीलेपांमे
 तमेअसतकोहोछे। माटेतमनेनीजकत्रीनी
 अनेकर्त्तनाकरतनीजाणजनथी। तेकेहेना
 सरखीतमारीसमजछे। जेएकसेषसलीआ
 गलओलीयाहुतातेमणेकोईजोसीनेपुछेजे
 माहारुमृत्युक्याहारेथे। ताहारेतेजोसीचे
 हास्यकरुजेभुखेपेटेकाचासुतरनोतारवांधी
 नेउपवासीपेटेप्रपतयतासुधीराबडीपीजेते
 राबडीपीतांसुतरनोतारतुटीजायताहारे
 ताहारुमृत्युजांणजे। पछेतेणेतेप्रकारेकसु
 ताहारेतेतेहेनापेटउपरनोतारतुटीजाये। पो
 तानुमृत्युमातीनेपोतेजमीनमेजईनेगडा
 या। माटेसुतारतुटेमरीगयाछे। अनेसुपाया
 नहीउठेएप्रकारेसुलदेहपणकाचासुतरना
 तारवतजछे। तेहेनेवीषरायेतमेपंचभूतना
 पंचभागपंचमाहाभूतमेमेखवीने। अनेछेण

स.भा।

॥१६॥

चैतननेचैतनमेमेलवीनेएकताकरीनेमोक्ष
मांनोषोमाटेतमारीगतीपणसेखसलीना
करतांअदकीनथी॥अनेकर्त्ताअकलीत
करतनीगतीपणनथीजांणता॥तेणेकरीते
तमारुमुदारहीतसुसकज्ञानथे॥जेजेहेनेश्र
वणकत्रीसर्वेईजीवकर्मवहीतथईजाय॥जेभ
जनस्मरणनेगुरुगोवीदउपरथीपणआसा
उरवडीजाय॥अनेकर्त्तास्वरूपतेपणपांमे
नही॥अनेउतसकर्मनोअभावथाय॥अनेस
धमकर्मतीसरीरनेवीषेययाजजाय॥तेणेक
रीनेजीवनीचजोनीनेपांमत्ताजाय॥जेउंच
कर्मनेअभावेउंचकीमथवाय॥माटेतमारु
ज्ञानतेकर्त्ताथकीवीमुखयवानुजथे॥जेउ
संमकरमनोअभावकरावो॥अनेएकलेखु
लदेहछुटेमोक्षमांनोषो॥पणखुलछुटेजमोक्ष
नवथाय॥अनेवलीकेहेशोजेअमेतोसुक्ष्मा
येपरमकारणदेहसमेतनेज्ञानेएकदंमना
शकरीनेमोक्षपांमीयेथीये॥एहेवुजोकेहेशो
तोकोहोकुणज्ञानेकरीनेनाशपमाडोछे॥जे
पथमथुलेदहजेहेवोअवधीयेनाशपांमिथे॥ते
प्रकारेसुक्ष्मदेहनेतर्माकुणज्ञाननेअवधीये

करीनेनाशकरोछे॥ अनेतारपीछेकारण
 देहनेकुणज्ञानेकरीनेनाशकरोछे॥ अनेता
 उपरंतमाहाकारणदेहसोकुणज्ञानेकरीने
 नाशकरोछेअनेकर्त्तानाअशानोअंगीकृत
 जेछेलोपरमकारणदेहजेतेहेनोकुणज्ञानेक
 रीनेनाशपमाडोछे॥ हावेजेप्रकारेजेदेहने
 जेज्ञानेनाशथायतेज्ञानकरीदेखाडो॥ जेरु
 लदेहतीअवधीकालेनाशथायछे॥ तेसोको
 ईजाणोछे॥ अनेसुक्ष्मदेहतीपंचमात्रानेचतुष्ट
 अंतःकर्णनोछे॥ तेकुणप्रकारेपंचमात्रानो
 नाशकरोछे॥ अनेकुणप्रकारेचतुष्टअंतःक
 र्णनोनाशकरोछे॥ अनेकारणदेहतीजेवीभू
 तीनातीनगुणउपज्याछे॥ तेवीभूतीनोआप
 णोदेहपणोछे॥ अनेतेहेनातत्वपणत्रैणजछे
 जेरजोतमोनेसात्वीकतेहेमेकुणज्ञानेरजो
 गुणनोनाशकरशो॥ अनेकुणज्ञानेतमीगु
 णनोनाशकरशो॥ अनेकुणज्ञानेसत्वगुण
 नोनाशकरो॥ ~~अनेकुणज्ञानेसत्वगुण~~
 अनेहावेमाहाकारणदेहतेजेवीभूतीनीप्रकृती
 छे॥ तेवीभूतीनोआपणोदेहपणोछे॥ तेप्रकृती
 रूपीएकमात्रीकानोजछे॥ जेसमकभावेअश

नीसत्यापायकेसर्वतत्त्वइडीयोनेअंतःकर
 एतेचलायमानकरेछे॥ एहेवोजेत्रैणयुकार
 नादेहनुकारणजेमाहाकारणदेह॥ तेहेतुकु
 णयुकारेकरीनेनाशकरोछे॥ अनेहावेपंचमी
 परमकारणदेहते॥ जेवीभूतीनानीरंजनपर
 षछेतेजवीभूतीनोआपणोदेहपणछे॥ हावे
 एहेवाअचंतअवीगतदेहनेतेतमोकुणयुका
 रनेकुणज्ञानिकरीनेभांगीसकशोजेशीवसुन
 कादीकनीआयलेइनेसमाधीवालायोगीसमा
 धीयेकरीतेतेदेहनेप्रणवनीपरसकरीनेपाछा
 युलदेहमेआवेछे॥ तोतेथुलदेहपणघणकका
 लपोचेछे॥ एटलोतोतेदेहनापरसनीप्रतापछे
 तोतमेतेदेहनेकीमभांगीसकशोअनेभांग
 शोतोकांहांथीतुमनेतोतेदेहनीगतीयेइतथी
 सामाटेजोगतीहोयतोभांगानीवातेइनाक
 रोजेदीव्यदेहमाहाकारणनेपरमकारणकल्प
 रजंतआरबलनानीजकर्ताकसाथकाजेदे
 हतेहेनीतुमनेसामाटेगतीतथीजेनीजकरता
 नेजनथीजांणतातोकरवनेसुजांणो॥ तेमाटेत
 मेअकलवीभूतीताचतुरदेहतथीजांणता॥
 माटेतमेअणजांणंभांग्यातीवातकरोछे॥ पर

उंडोवीचारकरतानामतलवनोतुमनेमालम
 नथी॥अनेजेज्ञानेभागत्यागकरीतेमुक्तपणमं
 नुछे॥तेतोनीजकर्तानाअंशनीसत्रायेअंतस
 क्रणतोधरमछे॥तेअंतसक्रणतोसुक्ष्मदेहनी
 नासकर्तानाशथाय॥अनेअंतसक्रणनोना
 सथतांतोससोपतीथाय॥ताहारेतांहंतमारु
 भागत्यागलक्षणानुसुज्ञानपोचेछे॥जेत्रैणप्रका
 रनादेहनेनाशकरशो॥माटेसमेअंतररचनावी
 गतीनथीजांणतावलीकेदेशीजेअंतःकर्ताना
 सथतांससोपतीथायछे॥ताहारेकेईदेहनीसर
 तीनथीरेहतीतेजप्रकारेसर्वदेहनास्तीजांणी
 नेमोक्षमांनोछे॥एहेबुजोकेदेशीतोससोपतीतो
 करतानाअंशतेपदार्थनाद्रष्टपणानातपतीती
 शांतीगतीछे॥तिशांतीगतीनीतसीनेअवधी
 काले॥पाणुस्वीकाशदृष्टीयेजाग्रतथवायता॥स
 वेईदेहपाछातीमनातीमजछे॥तेमाटेससोपती
 अवस्थयेकोईदेहनीपरीणामनाशनथी॥वली
 कोईपुरुषहवेलीनीबारीयेवेगोथकोजंसकोई
 राजानीलापोफोजजातीदेखीतेपोतानांनेअसु
 दीनेजोतांफोजनादीसेअनेपोतानाभोवंतने
 पोतानाशरीरनेपणनादेखेतेआंखमुदीने

एहेणेनादीगुमाटेसुराजानीफोजनेपोतानुश
 रीरनेभोवंनसुनास्तीथयुछे॥जोआंख्यखोली
 नेजुवेतोतीमनुतीमसर्वदेखाय॥एप्रकारेनी
 जकरतानाअंशनीदृष्टीअंतःकर्णउपरस्वाती
 रूपेअभावधरेछे॥ताहारेतेलोहोचंबुकनीत्याये
 अंतःकर्णजडतापांमेछे॥तेअंतःकर्णजडता
 पांमेसखोपतीथायछे॥पणपाछीअंशनीदृष्टी
 अंतःकर्णउपरभावधरेतोसर्वअंतःकर्णचेत
 नथयेजाग्रतफुरेतोएकेइवस्तुनीनास्तीनथी
 नेसर्वेइछेतमनीसमदेखायछे॥वलीतमेएहे
 बुकेशोजेकर्तानाअंसनीदृष्टीनेअभावेअंतः
 कर्णजडतानेपांमेछे॥तोतेप्रकारेअमेसर्वेइदे
 हउपरअभावधरीशु॥ताहारेसर्वेइदेहजडव
 तनास्तीजेहेवाजछे॥एहेबुजोकेहेसोतोकर्त
 नाअंशनेतोएकेइदेहअलषांमणोजनथी॥ते
 कीमजाणीयेजेकोईसहकारेपोतानापुत्रने
 पंचमालनीहवेलीकरीनेवखावेतोतेपुत्रने
 हवेलीनापंचेईमालमेएकेईमालसुअलषांम
 णोसागोछेजेनथीलागतो॥तेप्रकारेकरताना
 अंशनेपणकरतानीकरेलीपंचदेहनीहवे
 लीअलषांमणीनथी॥तेवलीकीमजाणीयेजे

छिलोरुलदेहतुष्ये ॥ परापरमहंसनी आद्येलेई
 नेतेहीकोईनेअलषांमणोनथीलागतो ॥ अनेजे
 कदाचीकनेलागतोहोयतोमोटासोटापरमहं
 ससीवसुनकादीकनवयोगीनीआद्येलेईने
 शरीरनीतुष्टीपुष्टीकरीनेघणाककातराषीकी
 मरेहेछे ॥ अनेतेकर्तातोपेलाचतुरदेहघणाक
 उमदाछे ॥ तेअलषांमणाकीमलागे ॥ अनेवलीके
 हेसोजेअमेतोज्ञानपांमीनेअलषांमणाजकरीशु
 एहेवुजोकेहेशोतोशीवसुनकादीकनामतने
 अभावगरशे ॥ अनेवलीतमारेअभावेनेतमारे
 ज्ञानेएदेहभागेएहेवानथी ॥ सामाटेजेतमेतोप
 दास्थानाअत्यज्ञेछे ॥ जेअनेकबीजासर्वपदा
 र्थानीगतीनथीजांणतासामाटेजेपोतानाअंगी
 क्रतपदार्थानेनथीजांणता ॥ तोपरपदार्थनेसुजां
 णो हावेजेअंगीक्रतकेहेतांजेप्रथमथुलदेहेतेहे
 नेवीखेकोईवुधीअंतयायछे ॥ तेहेनीपणतम
 नेमालमनथीपडती ॥ अनेवलीतमारेभाग्या
 गलक्षणानेज्ञानेनेतमारेअभावेरुलदेहनीवु
 धीनथीमटीसकती ॥ तोरुलदेहनीगतीपण
 तमाराहाथमेनथी ॥ अनेतेथीसुक्ष्मदेहतोहजा
 रोघणेवजरमयेनेआरबलवालीछे ॥ तोतांहांत

सभा ॥ मारुसुचालीसके ॥ अनेवलीतेकर्त्तातोकारण
 दिहेसहेरुघणोवजरमयेनेआरबलवालोछे ॥ तां
 ॥ १८ ॥ हांतमाराअभावनुनेतमाराज्ञाननुसुचालेछे
 जेतमेतेदेहनेनाश करीसकशे ॥ अनेवलीतार
 पछीतेकर्त्तामाहाकारणदेहतोसेहेरुघणोवज
 रमयेनेआरबलवालोछे ॥ तांहांतोतमारीगतीये
 नथीतोतेदेहनेतमीभांगीसुसकसो ॥ अनेहा
 विवलीतेकर्त्ताछेहेलोपरमकारणदेहतोसेहेरु
 घणोवजरमयेनेआरबलवालोछेजेकर्त्तानाश
 शनीनीकटथकोरहोछे ॥ तेहेनितोआदीनारा
 यणमलतांपिहेलीबुंसादीकनेगमनुती ॥ तोतु
 मनेगमकांहांथीहोय ॥ एप्रकारेतमनेतोपंचदे
 हनुअलज्ञेपणछे ॥ तेकर्त्तानेतोअनंतबुंसांडनु
 नेअंससेहेवृतमांतसर्वतत्वनुसर्वज्ञपणछे ॥ ते
 सर्वज्ञकर्त्तानाकसाथकापंचेईदेहतेतमेअल
 ज्ञेनेतमारेअलज्ञज्ञानेकीसभांगीसकसो ॥ ते
 माटेतमेकर्त्तानेपणनथीजाणता ॥ अनेकर्त्तानी
 माहानवीभूतीनाकरततेहेनेपणनथीसेहेता
 हावेएप्रकारेहमेकर्त्ताअनेकर्त्ताक्रतनांवीशेष
 णनेत्यायदेश्वाड्या ॥ तेप्रकारेजोतांतोतमारुबोव
 वुज्ञानतेजेप्रकारेसोह्यमांतीछे ॥ तेसर्वेईमीथ्या

जंघे ॥ तेसामाटेजेनीजकर्तानीमतलवनासुदाते
न्यावतमाराज्ञानमेतेतमारामोक्षमांत्यामेता
आव्ये ॥ तेमाटेतमारीबोधनेतमारुज्ञानतेक
र्तानाअंसांनेकर्त्तायकीवीमुखकरवानुजंघे
तेकीमजांणीयेजेएहेवावहीतज्ञाननेसुणीने
गुरुसंतनेसुभकर्मउपरथीअंतरअभावये
जायथे ॥ अनेअसुभकर्मदेहनातेतोथयांजाय
सामाटेजेएहेवुवहीतज्ञानसांभलीनेकेहेशेजे
आपणेकांहांसरवुनेअवतरवुथे ॥ एहेवुजांणी
नेउतमकर्मनोत्यागथायजेआपणेकांहांपां
सवुथे ॥ तेमाटेउत्पमकर्मनेअभावेमध्यमकर्म
नेफलेनीचजोनीप्राप्तीथाय ॥ तेनीचजोनीप्राप्ती
थयाथकीबुधीनोनाशयतोजाय ॥ अनेबुधी
नाशयकीकर्त्ताथीघणोकवीयोगथयांजाय ॥ ए
प्रकारेतमारुज्ञानतोनीवनांअकारजकरवा
नुजंघे ॥ माटेजोतमारेजीवनांकस्योणजकरवां
होयतोगुरुसंतसुभकर्मनेकर्त्तानीऊपासना
संजुक्तज्ञानहोयतेकरवां ॥ अनेवहीतज्ञानेतो
घणाकजीवअधोगतीनेजाय ॥ अनेकर्त्तानाक
वीपणानामाहातमनेईजांणेनहीजेअहोकर्त्ता
रेआपणीआरुसीरचनाकरीथे ॥ एहेवादीव्य

कर्त्तृत्वेनेककर्त्तृत्वेमोटाकरीनथीजांणता ॥ जे
 अत्यज्ञथेनेअहंबुंआस्मीकेहेछे ॥ जेकर्त्तृत्वाक
 रतनीयेमालमनथीतोकरतातासरभरक
 रीनेकीमबोलेछे ॥ अरेओअत्यज्ञेओहेबुबोलातो
 तुनेलाजेईनथीआवती ॥ तेसाटेएहेबोअगाध
 घतीबकसीसकरवोहोयुतोकर्त्तृसंमधीज्ञान
 वैरागनेभक्तीआराधतकरी ॥ अयंमहावेज्ञान
 तेजेपंचदेहनेवीषेआपणुआपजांणवु ॥ अने
 कर्त्तृत्वाकरतसेहेवृतमांतकर्त्तृत्वेजांणव ॥
 अनेवैरागकेहेतांजेपदार्थवीशेथीवृतीलेई
 नेएककर्त्तृत्वेजरारखवी ॥ अनेभक्तीकेहेतांते
 कर्त्तृत्विभजनस्मरणनेउपासनाशखवी ॥ हा
 वेज्ञाननुरूपतेआपणुआपनेकर्त्तृत्वाकर्तसे
 हेवृतमांतकर्त्तृत्वेजांणव ॥ अनेवैरागनुरूप
 तेजेसकलपदार्थानावीशेउपरथीदृष्टीबछोडी
 नेतीजकरतानेवीषेराषवी ॥ अनेपदार्थने
 वीशेतोदेहरखाधर्मजेटलीजवतीराषवी ॥
 अनेअतीवीशेशवृतीनेकर्मिजरारखवी ॥ ए
 प्रकारेभक्तीनुरूपतेजेभजनस्मरणनेउपा
 सना ॥ तेकुणुपकारेभजनस्मरणनेकुणुप
 कारेउपासनाकरीयेहावेतेकहीयेछेयजेउ

पासनातेजेनीजकर्त्तनाकरतनीमहदताजे
 ईनेअंतरनेवीषेअथाहपणुमांतीनेगदगद
 कंथेईजवुजेअथाहपणुकेहेतांतेजेथावरजं
 गमादीकनीआद्यलेईनेचोराशीलक्षप्रकार
 नाबीजगरचीने॥अकेकाबीजगतेवीषेकल्प
 कल्पपरजंतसुधीतीकलमांजाय॥एटलासंचए
 कएकतेवीषेपोषीनेकरतारेलागलीश्रीए
 कदंमकरीषे॥जेफरीकोईनेकरवीपडेनहीते
 कर्त्तनाअंशवुजीतनसाबीबांनघाटजरए
 कारेरचाछे॥पणतारपीछेपोतानाअंशतेवीबां
 नेवीषेपरककरेताहारेतेवीबांमांथीअनेत
 अंततनीकल्याजाय॥तेकेहेनीपेटेजेकोईको
 चारनेवीषेअनेकरकमभरीहोयतोहोयआ
 पोआपरकमनीकलेनही॥अनेतेहेनेवीषे
 कोईआदमीपेशीनेनीकालेतोनीकसेए
 कारेसर्वनाबीजगरूपीयामगतेवीषेकरता
 रेघणांकबीबांभरीराख्यांछे॥पणकरताना
 अंशरूपीयाआदमीजेबीजगमेप्रवेशकरेतो
 अनेकघाटनीकलमांजाय॥अनेजेप्रकारेनवा
 नवाघाटप्रवेशयताजाय॥तेप्रकारेकर्त्तनाअं
 शपणपोतानासुक्रतडुक्रतप्रमाणेतेहेमे

स. भा. ॥

॥ २१ ॥

प्रवेशकरता जाय ॥ ए प्रकारसो अतुभवजोतं
कर्तावीना बीजा आं न देवतु सुकरे लुछे ॥ ए
प्रकारे कर्ता अहे तछे ॥ ते नीज कर्ता बीना बी
जो कोई कर्ता जिनथी ॥ ते सामाटे जे कर्ता नाक
साथ काज सर्वे ईश्वी स्तार पां मानाय छे ॥ ए प्रका
रे अ संखवी भूती नारच नार एक कर्ता जिछे ॥
ते वी भूती नाडा हापणनु अथा हपणु जोई ते अ
स्तुती करवी ॥ ते अहो कर्ता तमारो कोई पार पां
मेतही तो म्हारी अत्म मती येत मो ते सुजाणु
हावे ए प्रकारनी तारी पना कर्ता जांणी ते अहो
नी सचीत वंन करवु ॥ ते चीत वंन रूपी चंदन
जांणवु ॥ अने तारपी छे ते कर्ता नुध्यांन करवु
ते पंचायण धुप जांणवु ॥ अने तारपी छे ते करता
ने वीषे अनंत आरत पणे रे हेवु ते आरती जांण
वी ॥ अने तारपी छे कर्ता ना क्रतना वी शेषण जो
ईने अहो धंन तमारा डाहापणव वेकने चतुरैतु
अथा हपणु ते सुकहु ॥ ए हेवा अनंत उपमैनु अमी
सो सपणु कर्ता ने आरी पण करीये ॥ ते कर्ता ने अ
नुप आभूक्षण जाणवा अने कर्ता ते वी से कर्ता
ना अनंत पणवा अनुभवनु ज्ञान उचारण करी
ने अस्तवन करीये ॥ ते कर्ता ने अंगी कृत अलंका

रघरेणुजांणवु॥ हावेतेकर्तानाप्रनंतपणाना
 नुभवतोउचारतेकणप्रकारेथायतेकीमजा
 णीये॥ हावेतेकहीयेछीयेजे॥ करतानाकरेखा
 जडपदार्थानुदृष्टांतदेईतेबोलीये॥ तेजडपद
 र्थानुदृष्टांततेजेपारसनाद्वनाअंतनुजेहेवु
 वर्णवु॥ अनेचंत्यामणीनाचीतवननाअंतनु
 जेहेवुवर्णवु॥ अनेसर्वबीजगतापरभापणाना
 अंतनुजेहेवुवर्णवु॥ तेजप्रकारेकर्तानाअनं
 तपणानाअनुभवनुवर्णविजांणवु॥ पणएच
 तुरदृष्टांततोकर्तानाकसाथकापदार्थानुअ
 लज्ञेएकएकदेशीछे॥ अनेकरतानाअंशय
 कीयेजसफुरे॥ नीकरतोएकएकरकंमेजडना
 जडजरहे॥ अनेकर्तातोचैतंनतेजेहेनुईखुय
 सर्वदेशीछे॥ अनेहावेएहेवाजडपदार्थतेकर्ता
 रेखास्यारुकसाहरे॥ तेकहीयेछीयेजेपोता
 नाअंसांनेआंरखखोलवानेनेमोजकरवासा
 रुकसाछे॥ हावेतेमोजकरवालुतोजणायछे॥
 पणआंरखखोलवालुतेकीमजांणीये॥ तेकही
 येछीयेजेअंशांनेआंरखउघाडवालुतेजेजेता
 करेलापदार्थानीवीभूतीनोजोतांअंततथी
 आवतो॥ तोतेहेनाकरतातेअहोकेहेवाकहरे

स. भा. अने अरे प्रापण तो ते हे ना करे ला पदार्थानी
॥ २२ ॥ वी भुती नो जो तां अंत नथी आवतो। ते ते हे ना
 करता ते अहो के हे वा कहणे। अने अरे प्रापण
 तो ते हे ना करे ला पदार्थानी उपासना मे स्वांती
 पांमी ते ते हे ने तो भुली जग या छी ये ता हारे हे
 बुडपने जे अरे हाय हाय त्रा हे त्रा हे वांन। ते कर्ता
 ने प्रापण जां एता जनथी। ए बु अंतर मे उपजा
 वी ते ते ना कर्ता ने ओ लखावे। ए हे वा सत गुरु
 नी खोज करवा लागे। ए प्रकारे पोताना अंशनी
 आंख्य खोला वी ने कर्ता रे करता ने ओ लखा
 सारुते पदार्थ कसा छे। हावे ते पदार्थानी वी भुती
 ना अंत तु अंत पण जो ई ते ते प्रमाणे ते हे वा क
 र्ता ते हे वा सत गुरु की ओ लखी ने अल्लोकी क
 अंत ते प्रम उपजा वी ने। रोम रोम र गर गने वी
 ये चक चुरथै ने अमी रुंधत कं वेथ को अस्तवंत
 करे ते करता ने कंठे अमी त सुकरं द कुश मनी मा
 ला जां ए वी। हावे ए प्रकार ना आ भुक्षण कर्ता
 प्रमाणे कर्ता ने धरा वे ला जो तां मोह उपजा वी
 ने सर्व अंगे समर्पण थई ने रे हे वु। ते अंत त वी
 शोश मोह ना अवधी सुधी तदा कारथे र ही ये
 अने पाछु समर समी हे सचेत नथै ने समरण

करवालागवु॥हावेसमरसमोहतेजेअतीसे
 प्रेमेअचेतेनपणुथयुतुतेपाणुसावधानसचेते
 नथेनेकर्तातासुखतुसमोदनकरवालागे
 अनेहावेसमरणतेजेअनामीअथाहपणा
 नाकरतातुकेईरीतेथाय॥अनेकर्तानेअंगी
 क्रतलागेतेकीमजाणीये॥हावेतेकहीयेछीयेजे
 अनंतबुंझांडनेअनंतवीस्तारअणुथीतेप्रक
 तीपुरसनीआद्यलेईनेकर्तासमेतसेवेईने
 वीवेडभयेजहंगरहाछे॥नेत्रीजुहंगजनथीते
 हेमेअनंतबुंझांडनेप्रकतीपुरुषनीआद्यलेई
 तेसर्ववीस्तारनेवीषेमलीनेएकजहंगरहुछे
 तेअत्यज्ञेसर्वअंसांतुहंगजाणवु॥अनेवीजुसर्व
 ज्ञेमाहाद्यहंगतेजेनीजकर्तानेवीषेरहुछे॥तोने
 हेणेहंगेकरीनेअनंतबुंझांडनेअनंतघाटसही
 नाअचानकउपजावेछे॥अनेआपणेअत्यज्ञ
 हंगेतोकरतानाकलेलासुक्ष्मकार्येजिवरताय
 छेपणआपणअत्यज्ञहंगेअचानकनवापदाथ
 तनीपजे॥अनेकरतानासर्वज्ञमाहादहंगना
 करेलापदाथीनेवीषेतोआपणेअत्यज्ञहंगेव
 तमानकसाजाय॥पणनवानथाय॥तेकेहेनीये
 रेजेजंमसुरजकांतीयेसुरजथकीअज्ञीउत्पन्न

थायछे॥ ते सुरजनो अंशजांणवो॥ पण सुरजनाजे
 ट्यीदाहशक्ती अज्ञीने वीषे नथी आवती अनेव
 ॥२३॥ तमानपण सुरजनीकी एना जलनी पोसणक
 रे लीवनस्पती ते हे मताका एने वीषे जकरे छे॥ प
 णकर्तानाकरे लाबी जगते हे ते जलसीचीने नवो
 काए उपजावीने भक्षण नवथायते सामाटे जे सुर
 रजनो अंश अज्ञीते अल्पज्ञे दाहशक्ती मानछे॥ तेरे
 करीने तेथी नवीनकांई ननीपजे॥ अनेपतीनासी
 चलापदार्थीमेव तमानक सो जाय॥ हावे जे प्रकारे
 सुरजना अंश अज्ञीने वीषे अल्पज्ञे दाहशक्ती आ
 वीछे ते ज प्रकारे करताना अंशने वीषे पण दाह
 शक्तीरूपी हंग अल्पज्ञे ज आव्यु छे॥ ते माटे ते हंगे अ
 चानक नवुकांईने नीपजे॥ अनेकर्ताना सर्वज्ञे हंगे
 नाकरे लापदार्थीने वीषे तो आपण अल्पज्ञे हंगव
 तमानक सो जाय॥ हावे ते अल्पज्ञे हंगते कां हं सुधी
 जांणीये॥ हावे ते कहीये छीये जे अल्पज्ञे अकर्ती हं
 गतेथावर जंगमकीटपतंगमनुष्यदेवती आयवे
 ईने वंसावी सुमाहेश्वर प्रकृती पुरस्वामी जांण
 वु॥ पणजे प्रकारे कर्ताना अंशवीशेष सांमानछे
 ते प्रकारे हंगपण सर्वने वीषे सांमानवीशेष रुं
 छे पणकर्तानिकर्ती सर्वज्ञे हंगथी तो सर्वना अल्प

ज्ञानकर्ता हंग जछे ॥ जेथावर जंगम कीट पतंग प
 क्रती पुरुष नी आद्य लेईने ते सर्वेईने हंगे कर्ता ता
 कसावीना तीनवीन वस्तुकोई थि आणु भरन
 नी पजीसके तेमाटेन वीन पदार्थ करवा पखेतो
 सर्वना अकर्त अत्यज्ञ हंग सरषा जछे ॥ अनेव
 लीकोईके हे शे जे प्रकती पुरुष तो अनंत प्रका
 रनी वीभूती उत्पन्न करेछे ॥ अनेकीट पतंग शु
 करीसकरे ॥ ते सर्वेईना हंग सामानको होछे
 हावेते कहिये छीये जे प्रकती पुरुषने वीषेनी
 जकर्तारे जे प्रकारे वीभूती पोखीने उत्पन्न करा
 छे ॥ ते प्रकारे ते हेने वीशेथी पदार्थनी कसा जाय
 छे ॥ अनेकीट पतंगने वीषेपण जे प्रकारे कर्तारे
 वीभूती पोखीछे ते प्रकारे ते प्रमाणे पदार्थनी क
 सा जायछे ॥ तो प्रकती पुरुषने हंगे तेकीट पतंग
 ना हंगथी सुनवीन कसुछे ॥ तेते मनु हंग वीशेष
 कहिये ॥ हावेते केहेनीपेरे जे कहिये छीये जे जंम
 बेको गारने वीषे त्यारी त्यारी स्कम भरीते जे एक
 मेहीराते एकमेको डीयो ॥ तेबेहको गारने वीषेवे
 आदमीनेको गारनी रकमने बाहारका ठवासा
 रुमाही प्रवेश कराते हीरानीकोटडीवाले हीरा
 नीकाली दीया ॥ अनेको डीयोवालेको डीयोको ग

रमेथीनीकासीदीयो॥ पणकोडीयोनेहीराते
 मजुरांनाभरेलानथी॥ अनेएणेपणनवाक
 रानथी॥ तेहीरानोकाठनारतेमजुरीपषेअद
 कोकीमजाणीये॥ जेकोडीयोनाकाठनास्थ
 कीअनेवलीकोईकोईकेहेसेजेप्रकतीपुरु
 षनीआद्यलेईनेरजोतमोसालीकलगीजेठ
 लादेववीशेषईश्वर्यवानथे॥ तेसर्वदेवांनेवी
 षेकोईदेवेनेत्रथकीजपजाउतपंतकरीछे॥ अ
 नेकोईदेवेपाहुपांएनेरोमथकीजपजाउतपंत
 करीछे॥ अनेकोईदेवेकणनासीकातेमुख्य
 कीजपजाउतपंतकरीछे॥ अनेपोतानीसजा
 तीथकीवीजातीपणउतपंतकरीछे॥ वलीउप
 जवानुअरुणामुकीनेपरथांनेउतपंतकरांछे
 एहेवुशास्त्रपुराणनेवीषेसर्वकोईकेहेछे॥ तेक
 रतानाकरावीनाकीमकरीसक्याहसे॥ हावेते
 कहीयेछीयेजेवीशेषईश्वर्यवालादेवनादेह
 तेसर्वप्रकारनीवीसुतीपोषीनेअधीनीबुधो
 पांमवा॥ प्रथमनीजकत्रीरेजकसाहता॥ हावे
 तारपीछेतेवीशेशअंशने॥ तेहेनेवीषेप्रवेशक
 रताहवातारेतेअंशनीसत्यायकीपूर्वकर्ताना
 पोषेलापदार्थनीकसीआव्या॥ पणतेअंशना

हंगनापदार्थकरेलातही॥ हावितेहेतुप्रमाणक
 हीयेथीयेजेकोइवुसनाबीजगनेवीषेसाष्या
 मुलफुलफलनेपत्र॥ तेनीजकरतानापोखे
 लायकाहता॥ पछेतेबीजगनेजलपृथ्वीने
 अंसनोसंजमथयो॥ ताहारेतेअंसनीसतापा
 ईनेसाष्यामुलफुलनेफलबीजपत्रउदेपांमी
 तेवाहारनीकसीआविछे॥ तेहेनेवीषेनवीन
 करवापणानुजलपृथ्वीनेअंसनुसुषाधान्य
 पणछे॥ अनेजोतेहोनुषाधान्यपणहोयते॥ कं
 टालाबीजनेवीशेथीकांटाकीमउदेकदेछे॥ तेमा
 टेजेबीजगनेवीषेजेप्रकारेनीजकर्तीरेवीभूती
 पोखीनेउदेकराछे॥ तेप्रकारेउदेथयांजाय॥ प
 णप्रैस्वेईजडबीजगनेजडवीभूतीपोषीनेनी
 जकरतारनाअंशजेघाटनेवीषेप्रवेशकरे॥ ताहा
 रेतेघाटनेचेतनकरीनेबीजाअनेकघाटकती
 नापोषेलातेवाहेरतीकाले॥ पणअंशनाप्रवेश
 कसावीनाआपोआपघाटथकीघाटनानीकसी
 सके॥ तेमाटेएटलुजईश्वर्यपणअंशनेवीशेर
 हंछे॥ जेकर्तानाकरेलाजडघाटांनेचेतनकरी
 नेवाहेरनीकासेछे॥ वलीकेहेसोजेबीजातीकी
 मएकनेवीशेनीपजाहशे॥ तिहेनुदष्टांतकहीये

धीयेजे एकको गारने वीषे दश जातीनु अंतम
 लुहोयती एकपुरुषमाही वेशीने काठेतो दशेई
 प्रकारनु अंतनीकासे ॥ परतेनी कालतारे
 केई कणतवी ननथी कसी ॥ वलीके हेशेजे
 सहीनु उतपंनधार छोडीने आंत्यदारे प्रजाउ
 पजावता जो देवनु कर्त्ता पखेन वीतसां मृतजो
 एताहोते ॥ तेहेतु दृष्टांतकहीये धीयेते सुणो
 जे जमअष्टादशअंतने वीषे मकेने अंतने मधु
 गाले डोडाथायछे ॥ तेहेना बीजगतीतीतांहां
 जउतपत्तधारछे ॥ परकोई समेकोई मकेनोछे
 उमछरमेपडेछे ॥ ताहारेतेहेने डोडामुकीनेच
 मरीयेकरालागेछे ॥ माटेसुतेमकेनोछे उईश्व
 रथयो ॥ एप्रकारे एकतीजकर्त्ता नाहंगवीनाकी
 टपतंगने प्रकृती पुरशती प्राद्यलेईने ए सर्वेई
 अंशनाहंगथकी तवीन वस्तुएकेई अणभरेई
 ननीपजे ॥ तेमाटेसर्वकरतवना बीजगकर्त्ताप
 षेतो एकतीजकर्त्तानुजहंगछे ॥ अने आंतसर्वे
 ईअंशनाहंगतेकर्त्ता नाहंगनाकरेलाकरत
 वना बीजगने सफुरण करीसके परानवीतका
 ईयेईतनीपजे ॥ एप्रकारेकीटपतंगप्राद्यलेई
 नेप्रकृती पुरशालगी सर्वअंशसर्वेते वीषेमली

नेनवीनवस्तुकरवापवेतोअल्पज्ञेअकर्तएक
 जहंगरुहंछे। अनेहावेबीजुमाहादहंगतेसर्वज्ञे
 सकर्त्रीनीजकर्त्रीनुजछे। हावेएउभयेहंगमे
 अंशानुअल्पज्ञेअकर्तहंगतेकीमजाणीये।
 अनेनीजकर्त्रीनुसर्वज्ञसकर्तहंगतेकीमजा
 णीये। हावेतेकहीयेछीयेजे। नवीनसरोजअ
 लीहंसवेदसीरहंगबोलितेआपणअंशानुहंग
 जाणवु। तिकीटपतेगनीआद्यलेईवेप्रकृतीपु
 रससुधीतेपीडपीडपतेभीनपणसजातीयेए
 केईहंगजाणवु। अनेहावेस्वकाससरोजअ
 लीहंसससमवेदसीरहंगबोलितेनीजकर्त्री
 नुहंगजाणवुहावेएप्रकारताउभयेहंगकह्या
 जिएकअंशानुनेएकनीजकर्त्रीनु। तिहेमेआपणे
 अंसांनेहंगेअहंअत्वेथैनेनीजकर्त्रीनाहंगनु
 भजनकरवु। तोतेस्मरणतीजकर्तीनासकत
 संकल्पनाबीजगतेअंगीकृतलागे। अनेतेसक
 तसंकल्पनुबीजगतेनीजकर्तीनुअहंपणउजछे
 अनेतेअहंपणउतेकर्ताकर्तीनेवीषेएकताते
 कांहांसुधीराषेछे। हावेतेकहीयेछीयेजेजांहांसु
 धीपोतानाअंशपोतानासंकल्पनीरुष्टीनेवीषे
 भीतरमणकरेतांहांसुधीएकताराखीरेहेछे।

स.भा.

॥२६॥

तिसामाटेजेपोतानाअंशनेपालणपोसुणतीह
 हीराखीनेसुकुतइकृतनाजोईनेफलआपवा
 सारुतेअहंपणेजजोईनेअपायछे।अनेआप
 णअंसांतेपुणभजनस्मरणनीजकर्त्ताथुकी
 भीतछेये।तांहांसुधीजकरवु।अनेतांहांसुधी
 कर्त्ताकर्त्तापणतेधरीरेहछे।माटेएप्रकारेकर
 तानाहंगनुभजनतेकरतानेअंगीकृतजलागे
 छे।हविणप्रकारेतीकरतानाकर्त्तापणानुबान
 हंगजाणवु।हविकर्त्ताकर्त्तातेअंतरहंगतेकुण
 प्रकारेजाणीए।हवितेकहीयेछीयेजेकरताना
 अनंतबुद्धाडनाअंसांतेअसंषकल्पेअवधी
 कालेकतकर्त्तातेवीषेलीनकरीते।पछेकर्त्ताक
 र्त्तानाबाऊहंगनेसमेटीनेअंतरहंगेसस्वरु
 पेजरहे।हवितेअंतरहंगसस्वरुपतेकीयेप्रका
 रेजाणीये।हवितेकहीयेछीयेजेअंतरहंगसस
 रुपतेसंकल्परहीतसुधसस्वरुपेजरहे अने
 पोतेपोतानेजजाणे।जेपरनोतोसमेटकरोछे
 ताहारेबाऊहंगेसुजाणवानुरहुं।माटेअंतरहंग
 सस्वरुपेजरहे।वलीकोईअकर्त्तासीधांतवा
 लाकेहेशेजेतमाराकर्त्तापणतेसमैयेअकर्त्ता
 जरहाकेनही।हवितेकहीयेछीयेजेकर्त्तानाक

634

॥२६॥

तपणानुवाकहंगजेहुतुतेअंतरहंगनेवीयेवी
 जगरूपेथेनेरेहेछे॥पणकर्त्ताकर्त्तीनेसस्वरूपे
 रहेतांकर्त्ताहंगनेभूलीनथीजता॥जेपोतेआग
 लकरूपहुतुनेअजुपाछुकरबुछेतेस्मरणस्म
 ताकर्त्ताअंतरमेथीवीसरजननथीयता मा
 टेसदायकालकर्त्तामेकर्त्तापणुछेछेनेछेज ते
 जंमकोईयेतीनाकरना राखेतीलेईरहीने
 पोतानेघेरथोडाकदीवसवेशीरेहेछे पणते
 खेतीनाअकर्त्ताताकेहेवाय॥वलीकोईहेथीसा
 रबांधीक्षत्रीकेहेवाताहोयते॥तेहथीपारउ
 तारीनेवेसेतोतेणोंकाईअक्षत्रीनाकेहेवाय
 वलीत्रीनुदृष्टांतेतेजकोईमजुरमजुरीकरीने
 शत्रीयेपोतानेघेरआवीनेवीरांमरवायतेणे
 कायमजुरतांमनामटे॥एप्रकारेनीजकर्त्ताअ
 कर्त्तापणनकेहेवाय॥अनेवलीकोईमातुश्री
 नेपांचदशबालकमोटांथेनेआरबलप्रमाणे
 मरतांमरतांछेलेवारैएकलीमातुश्रीरहेतो
 पणतेहेनेजलमबंरुनकेहेवाय॥तेप्रकारेश्र
 हीनीलेहेथयेकर्त्तातेअकर्त्तानिकेहेवाय॥मा
 टेअकर्त्तातीकेहेनेकेहेवाय॥नेआयअंतने
 मध्यमहीकोईकालेकथुकरुणहोय॥अनेक

रेईनहीतेहेनेअकतीकहीये।अनेजोकतीमे
 करवापणानुवीसर्जनपण्यइजाय।जोफेरी
 करवुहोयतोसाणोथाय।तेमाटेतेहीनेआद्य
 सक्रतस्वराजकरुणेशकेवलकहीए।हावेए
 नीजकरतानापंचवीशेषणनोअर्थकहीयेछे
 येजे।आद्यकेहेतांतेजेप्रथमपोतेजहुत।अने
 तारपेहेलुबीजुकोईनुतु।तेमाटेतेहेनेसर्वनी
 आद्यकहीयेछीये।तेहेनुप्रमाणतेजेजंमख
 गाकारसुंत्यपेहेलुकोईनहीहुत।पणसुंततेआ
 द्यनुषरूपणजाणवीनुजडतेजडजछे।अनेआ
 द्यकरतातीसजाणनेसचेतछे।अनेसकतीते
 जेअएनीआद्यलेईनेवीश्वचराचरघाटांनानि
 घाटांमेरेहेनारान्प्रसानाकर्त्तापोतेजछे।जेप्र
 थमसर्वघाटांनाबीजगताकरताकोईबीजा
 नुत।जेसर्वनाकरतापोतेजहुत।माटेतेहीने
 सकतीवीशेषणसंभवेछे।अनेहावेस्वराजके
 हेतांतेजेअनंतबुंदाडनेअनंतदेवजीवाजी
 जननीआद्यलेईनेपोतानाहुकंमथकीजव
 तीछे।जेआद्यअंतमध्यनेचराचरनेवीशेबी
 जोकोईहुकमीनेअमलीनथी।अनेवलीस्वरा
 जकेहेतांतेपोतेपोतानेस्वथकीजहुकमीछे

पणकोईतोआवेलो नथीमाटेतेहोनेस्वराजक
 हीये। अनेहविकरुणेशतेजेपोतेसर्वतीवांने
 मोक्षप्राप्त्याप्रमाणेकोईतेहेनोगुणमांतीनेस
 न्मुखतथीरेहेतु। तोहोयपोतेसर्वतुपालणपो
 सणनेसंभालकसांजायछे। अनेवलीसर्वदे
 वमेजेदेवप्रदकीविभूतीवालाछेतेअसत्तेवी
 भूतीनाजीवांउपरकरुणाकरेछेजेसुर्यइंद्रादी
 कपवननीआद्यलेईने। तेहीपणकरुणाया
 नाहकंमपोतेजबकशीशकसाछे। तेसर्वकरु
 णायोनाईसपोतेछे। माटेतेहोनेकरुणेशकही
 येछीये। अनेहावेकैवलतेजेपोतानासंकलना
 जेजेपदार्थकराछे। तितेवलपोषीनेकराछे। प
 णपोतामेवलनथीजेपोतेतोवलरहीतछेज
 तेहेतुदृष्टांतकहीयेछीयेजेजमकोईअस्त्रीस्यारो
 जलमतोडीसुतरकांतछे। तेसुतरनेवीसेअनेक
 आंटीयोतोवलदेछेतेपोतानेहाथेकरीनेदेछे
 पणतेहाथनेएकेईआंटीनोवलनथीपिठी। तेज
 प्रकारेनीजकतीरेपणसर्ववीश्वतेवलपोखी
 नेरच्युछे। पणपोतेतोवलरहीतजरहेछे। वली
 केहेनीपेरेजेजंमकुलाखचाकनेफेरवीनेअ
 नेकपात्रवलघालीनेकरेछे। पणपोतानाहा

यनेवलनयीथयो॥ तिमकर्त्तापुणपोतानासं
 कल्परूपीकरेकरीनेसर्ववीश्ववलभरीनेक
 रेपुणपोतेतोवलरहीतजरेहेछे॥ तेमाटेतेहोने
 नहीवलताहारेतेहेनेकैवलकहीयेछीये॥ जिहा
 वेएटलावीशेषणसेहेवृत्तमांतनामनाएकआ
 यकरताजछे॥ माटेतेहेनेएकअद्वैतनीजक
 त्तकिहीयेछीये॥ हावेअद्वैतकेहेतांतेजेप्रकृती
 पुरुषनीआद्यलेईनेअणभरवस्तुनवीनक
 रेएहेवाकोईबीजाकर्त्तातथी॥ तिसामाटेजेप्र
 थमनीजकरतानाकरेलासंचनापदार्थवी
 स्तारथयांजायछे॥ तेमाटेकरतापषेतोएक
 अद्वैतसकृतास्वराजकरुणेशकेवलजछे॥
 हावेएहेवाअद्वैतएकमेवसकर्त्तास्वराजकरु
 णेशकेवलनुअरुणंधांमतेकांहांहशे॥ इती
 दीतीयोतीजकर्त्तानामबीशेषणकोअंगः॥
 २॥ हावेनीजकरतानुनामतेकहुंपुणकेवल
 नुधांमतेकांहांहशेनेकीमजांणीये॥ अनेतेक
 रतानाकरतनोवीस्तारतेकेटलाकसुधीह
 शे॥ अनेपछेकरतानाकरतवीनुरेहेनेशुहेश
 अनेतेहेनीअंततेकेटलाकसुधीजांणीये॥ हा
 वितेकहीयेछीयेजेपंचभुतप्रकृतीपुरुषनेषट

पारसनी आश्लेईने कर्त्तनी प्रकाशबुद्धवृत्ती
 नो प्रकाशजांहां लगी पोहोचेतांहां सुधीकरता
 नाकरतनो फेलावपणतांहां सुधीजांणवो
 नेते उपरांत पछे करताना करतवी नुरे हेतेतो
 नी सत्वसुंन्यजरहे ॥ तेजे अवीकाससुंन्यनां
 तजनही ॥ तेकांहां सुधीहशे ॥ अने हावे कर्त्तचि
 स्थानतेजे कर्त्तनाकरतनावीस्तारनाचोतर्प
 नी आद्यलेईनेतेहेनी मध्येकरता वुरछानजां
 णवु ॥ अनेते मध्यांन अस्थानेकरता वीराज
 मांनरहीने सर्वश्रीना अंततवेराटवी ॥ नी
 गाराखेछे ॥ अनेजेजेहेना जंमसु क्रीतनोईने
 फलप्राप्यांजायछे ॥ अनेपोतेतो साक्षीरूपर
 हीनेजेजेहेनां कर्महोयतेतेहेना भुक्तमांनक
 रावे अनेपोतानेतो सांमांनवी शेषप्रसक
 पीछे कर्मना फलप्रापवापरवे अदका प्रोछा
 कोईयेयनथी ॥ अनेवीशेशप्रंशकसाछेतेही
 पणसांमांनप्रंशाने सुषपमाडवा ॥ तेनयंता
 राखवानाहुकंमप्रापवासा रूकसाछे ॥ पण
 तेवीशेषपषेईकर्त्तनीपीयेअपीयेनथी ॥ सा
 माटेजेवीशेशकसाताहारितेहोनेसांमांन
 सांनीवरदाशराषवानुसुयुछे ॥ एटलेवाहा

नी

सपुण्यपुखेतीवीशेशसांमानंशकृत्तानेव
 रावरीजछेपणसर्वंशंमहीकर्तानेप्रतीप
 येतेसर्वपदार्थानाकर्मफलसुषतोत्यागकर
 ति॥ एकतीजकर्तानुजन्मनीतथइनेआराध
 नकरेतेजसर्वंशकृत्कर्तानेवल्लभंशछे
 तेसामाटेजेअनेकप्रकारनाइवियदीव्यसुखछे
 डीनेतीजकर्तानेजसमर्पणथैरहे॥ ताहारेतेक
 रतानेपीयेकीमनलागे॥ तेसामाटेएकअनी
 नदाशवीत्रेक॥ सर्वंशकृत्तानेसांमानंजछे॥
 माटेअनीनदासांनेसर्वसुखतजीनेएककर्त
 नुजथैरेहेवु॥ पछेजेअनंतबुंहांडनाकर्तानेजे
 हेनीउपररीकहोयतोबीजाअनेकअलसेसुष
 नेसुकरवुछे॥ हावेएप्रकारेसर्वंशसांतीसंभा
 लराखनाराकर्तानेपोतानाअनंतबुंहांडनीम
 ध्येजरह्नाछे॥ पणकोइवेदपुराणशास्त्रतीसासी
 वीनातेअनंतबुंहांडनीमध्येकर्तानेकीमजाणी
 ये॥ हावेतेकहीयेछीयेजे॥ जंमकोइतेजवंतमणी
 नेआकाशमेअधरराषियेतीतेहेनीप्रकाशस
 धलेचीत्रपसरवोजथाय॥ पछेतेचीत्रपताप्रका
 सनाअंतनेमध्येजमणीहोय॥ एप्रकारेकरताती
 प्रकाशबुंसवतीनीमध्येजकर्तियणछे॥ हावेएम

एतन्नुदृष्टं तत्तेजांण्येषु अजांणने जड एकदेशी
 जकहुंछे ॥ अने कर्त्ता तो सजांणने सर्वदेशी छे
 अने मणी तो प्रकाश करे पण एक लो जड वत ज
 रहे ॥ अने कर्त्ता तो पोतानो प्रकाश होय तांहां सु
 धी प्रकाशने वीचे नवीन नवीन सृष्टी करी सके
 वली बीजुदृष्टं तत्तेजे ॥ कंदमूलने वेली जाती वी
 ना जे टली दी रघु वसना वी जगजल पृथ्वीने जोगे
 उगीती कसीने सफुरण थया पीछे ॥ सारव्याना
 अंतने अधोभागे जोतां अने मूलना अधोभाग
 ना अंतथी उरधभागे जोतां ॥ बहुपासाना पृष्टी
 पणाने अंते तांहां वसने सफुरण करवा तुबीज
 गजम होय ॥ तेज प्रकारे करता कर्त्ताना सफुरण
 ती मध्ये जांणवा ॥ अने वली सर्वविनस्यतीने अं
 त्यजातीती प्राद्यलेइते ॥ सर्वना बीजगना अं
 करते बीजगती मध्ये जरे हे छे ॥ तेसा माटे जे बी
 जगना अंकुरतो करता ना अंशाने रे हे वा तुभो
 वंनछे ॥ ते माटे सर्व अंकुर बीजगना मध्ये रहा छे
 हावे एकरताना अंशाने रे हे वाना भोवंन ते जे
 अंकुर बीजगती मध्ये की मरहा हरी ॥ हावे ते
 कहीये छीये जे ॥ अंशाना कर्त्ता पोताना कर्त्तना
 उपाधीना फेलावती मध्ये रहा छे ॥ ते माटे पोता

नाश्रंसंसारूपणबीजगनीमध्येतभोवंतर
 चुंछे॥अनेअंसपणपोतानापीतानुजोइनेवी
 जनीमध्येरेहेछे॥वलीआपणशरीरनेवीषेद
 सईडीयोमेजंमरसतानेनेत्रज्ञानईडीयोमे
 वीसेसछे॥जेप्रकारेप्रथमरसनायेकरीनेतो
 सर्वशरीरनीबीजीईडीयोनेतत्वांतुपोक्षण
 करेछे॥तेहीपणवत्रीशीतीपंगतीनेसुषनीबी
 चेजरहीछे॥अनेवलीनेत्रेकरीनेसर्ववीखतु
 द्रणपणथायछे॥तेमाटेनेत्रनीदृष्टीपणनेत्र
 नीमध्येजरहीछे॥एप्रकारेसर्वेशरीरईडीयोने
 अधीपतीकतीनोअंशजेआपणआपतेहीप
 णवंसंरुंधुनेवीयेसहस्रदलकमलनीबीचेज
 रहछे॥अनेहावेआपणआपतेसेहेस्रदलनी
 बीचेकीमरहसुछे॥हवितेकहीयेछीयेजेसहस्र
 दलकमलतेसृष्टीतानरमादाबीजगनीभो
 मकाछे॥एप्रकारेयंडपंडप्रत्येअत्यज्ञेसुक्ष्मप
 दाथीनाबीजगजांणवा॥एमआपणआपयण
 अत्यज्ञेजछे॥माटेअत्यज्ञेअत्यज्ञबीजगनीश्र
 ष्टीमध्येरहसुछे॥अनेवलीहीरामांणकनीआद्य
 लेईनेरतननीपजेछे॥तेहीपणयासांणनेआ
 सापासरापीनेजनीपजेछे॥एप्रकारेजेजेथीअधी

कईश्वरीयेवांनछे॥तेतेपदारथांतीबीचेजरहेछे
 हावेप्रथमरसनामुषतीबीचेरहीछे॥तेमाटेस
 वेदेहईडीयोपोक्षणकरेछे॥तेप्रकारेकरतापण
 मध्येरह्याछे॥तेअष्टीनुपोक्षणकरवासास
 नेसुरतीपणनेत्रतीबीचेरहीछे॥तेसर्वपिदार्थ
 कार्यनेजोवासास॥तीमकर्तापणबीचेरहाछे
 तेसर्वसृष्टीनाअंसांताकर्मधर्मतेपापपुंन्यजो
 वासास॥अनेवलीअंशकमलदलनेबीचेरहा
 छे॥तेसर्वदलमेतरमादानाबीजगनेसत्याये
 करीनेवृधीपमाडीनेपकवकरवासास॥तेम
 कर्तापणसर्वतीमध्येरहीनेअनंतबुंदाडनेव
 धीपमाडीनेपरीपकवकरवासासूरहाछे॥अ
 नेवलीसर्वतातनुनेवीषेदशप्रकारतावायुमे
 षण्यंमवायुतेसर्वशरीरताडीयोतीमध्ये
 जरह्योछे॥तेसामाटेजेसर्वदेहईडीयोपवनना
 डीयोनुकारणछे॥माटेमध्येरेहेछे॥तेमकर्ता
 पणसर्वसृष्टीनुकारणछेतेमध्येरेहेछे॥अनेही
 रामाणकबीचेरख्याछे॥तेपोतानीक्रांतीछया
 डीनेराखवासास॥अनेजेकोईखपकरेसते
 आवणछेदीनेलेशे॥अनेकरतापणमध्येरहा
 छे॥तेपोतानीगतीछयाडीनेजरहाछे॥पछेजेको

पथर

इकरता तो स्वप कर शे तेनी जत्यार्य करीने अ
ती अधीकारी पणे अनी नथेने अनी त आ वुण
छेदीने जाण शे ॥ तेज अंशनी ज करताने प्री युला
ग शे ॥ पण करताने ए हे वु न थी जे को ई सु ने न जां
णे तो सारू ॥ जे पो ते तो अंसां ने म ल वा सारू वा ट
जो ई ने ज र हा छे ॥ पण पो ताना वी शे शण सो धी
का ढी ने अंश अंशनी मे ले जे म ले तो पो ते द र
स वा सा व धां न ज छे ॥ ह वि ए पु का रे ए ट ले द र्शं ते
करी ने क त्ती प ण क त्ती ना स फु र ण नी म ध्ये ज
र हा छे ॥ ह वि ए हं वा क त्ती सर्व नी म ध्ये र हा थ का
स र्व अंसां नार ग र ग ते च ग च ग नी जां णे छे ॥ ते
मा टे जे जे हे नी रे हे नी कर नी प मा णे जो ई ने म सा
रे दे वा सारू नी ज क त्ती मा हा वी च स ण छे ॥ अ ने
को ई ना सु क्त त डु क्त र ती मा त्रे ई क र्ती ने अ जा
ण न थी ॥ ते सा मा टे जे क र्ता तो अ ने त द र्शी मा न ने
अ ने त अ ग म ग ती वा ला छे ॥ ज ते थी सु अ जां ए र
हे ॥ मा टे ए पु का र ना क र ता अ ने क वी शे स ण से
हे वु त मां न करी ने द र्सा व्वा जे ते हे नो ती से क
री ने जो तां अं त र मे दृ ढ थे ने प छे बी जा अ ने क
शा रू त्ता सी धां त अ वी लो की ने जो तां ते हे ने वी
षे ए पु का र ना क र ता त्या वी क ने वी शे श ण से हे

वृत्तमांननावृणव्याहीयनेनालख्यामेआव्या
 होयतोतेशास्त्रनेपुराणनासीधांतपतीविना
 सुसकजाणवा॥ तोतेसुसकसीधांतनेसां
 भलेलांसुनफोमलेतेसांभलीयेअनेजोकदा
 चीकनेसर्वनेलीधेदेरवादेखीसांभलवुपडेते
 कर्तावीनुसीधांतअंतरमेसाचुकरीतेनाधा
 लीये॥ अनेकबीजांअनेकभजनस्मरणने
 साधंनकरतारहीतछे॥ तेतोपदार्थतीफल
 प्राप्तीनाछे॥ पणतेथकीकरतानोवीजोगना
 मटे॥ नेपरमपदपणनामले॥ साटेकरतानो
 वीजोगमटाडवालायकनेपरमपदपमाडवा
 लायकरकपरमगुरुजछे॥ अनेपरमपदतेप
 णकर्तानुधांसजछे॥ तेताहारेकरतानेसम
 जाय॥ ताहारेतेधांसमेजवाय॥ अनेवाकीतोदे
 वजजननाफलसुक्तमांनकसांजायनेअही
 नाअहीजरहे॥ तेसाटेप्रापणानीजकर्तानेस
 लवानोरवपकरोतोपरमगुरुतेजेकर्तानापर
 मवीसेसअंशजांणवा॥ एप्रकारेकर्तानुधांसअ
 नंतबुलांडनेमध्येजांणव॥ इतीश्रीसकर्ताधाम
 षणनिप्रकण्णामत्रीजोसंपुणी॥ हावेवलीकोईके
 हेसेजेएतोप्राकृतवांणीनुसुप्रमाणछे॥ साटेव्या

मे

सामा

॥३२॥

क्रणदेववांणीवीनाकीममांतीसकाय॥ एहेवु
जोकोहोतोसंभलोजेप्राकृततेजेसर्ववांणी
नीश्रेष्ठतेपरावांणीजांणवीतेपरावांणीनुक
ततेप्राकृतजांणवु॥ अनेव्याक्रणतेतेथकीवेने
प्रसवथयानीकरणतुजांणवु॥ तेछेलीवैषरी
नेवीषेजांणवु॥ तेसामाटेजेप्रथमबालकतेपरा
वांणीथकीप्राकृतनेजबोलेछे॥ तेपरावांणी
थकीप्राकृततेकीमजांणीयेहावेतेकहीयेथी
येजेप्राकृततेपराकृततेवैखरीजीभ्यायेन
बोलाय॥ अनेव्याक्रणतेजीभ्याहोवतालुका
नेनासायेवायुनुरुंधनकरीनेवायुनीकीर
णप्रसवकरानुव्याकरणजांणवु॥ तेजमघासतु
तरणतेघासतुकीएवितघासनेछेवटजरेहे
छे॥ तीमवायुनुछेवटतेवैखरीतेथकीकीरण
नीकसेतेमाटेव्याक्रणतेवैखरीवांणीयेजांण
वु॥ अनेप्राकृततोपराथकीउत्पन्नयेलुतेवैख
रीवांणीनाव्याक्रणथकीनुनकीमजांणीए॥ ते
माटेप्राकृततेव्याक्रणनुवीजगजांणवु॥ अनेप
रावांणीतेसुखप्रणयंमजांणवो॥ तेप्रणयंमरु
पीपराकृततप्राकृतजांणवु॥ हावेप्रणयंम
रुपीपराकृततेप्राकृतकीमजांणीये॥ हावेते

कहीयेष्टीयेजे ॥ प्राकृततेजेजभ्याहोवनासरो
 डकसावीनाएकलेपएवेजउच्चारणथायतेप्रा
 कृतजांणवु ॥ तेअणसमऊणाबालकनुबोल
 वतेबीजगरुपेमुलप्राकृतजांणवु ॥ अनेतारपी
 छेजांहांसुधीजभ्याहोवतालुकानेनासायेष
 णवनाकबजनीकरणेवीनाबोले ॥ तेहीपण
 प्राकृतजांणवु ॥ तेमाटेप्राकृततेव्याकरणदु
 बीजगजांणवु ॥ सामाटेजेप्राकृततेनीजचे
 तननुअंगीकृतछे ॥ अनेव्याकरणतेपरचेतं
 तथीअध्यासकरेलुछे ॥ तेजांहांसुधीअभ्या
 सराषेतांहांसुधीरहे ॥ नहीतरतोवीसजने
 थैजाय ॥ अनेप्राकृततोअभ्यासकसावीनुप
 णरेहेछे ॥ तेसामाटेजेप्राकृततेनीजचेतंन
 नुअंगीकृतछे ॥ अनेव्याकरणतेपरथकीई
 डीयोनुअंगीकृतछे ॥ तेईडीयोअल्पज्ञेछे ॥ ते
 अभ्यासराषेतांहांसुधीरहेनेनहीतरतोवी
 सजनेथाय ॥ अनेप्राकृततोसरीरनासर्वज्ञ
 चेतननुअंगीकृतछे ॥ तेकीमवीसजनेथैजा
 य ॥ वलीकोईकेदेशेजेप्राकृतमेतोअज्ञानछे
 अनेव्याकरणमेतोज्ञानछे ॥ हावैतेज्ञानतेशु
 नेअज्ञानतेशु ॥ हावैतेकहीयेष्टीयेजेअज्ञान

ख.भा । तेजे कर शिमत लवतु पदार्थ आरोपण कर सावी
 नाबी लेते जाणव । अने ज्ञान तेजे ती जमत ल
 ॥३३॥ वतु पदार्थ आरोपण करीने बोले । ते माटे वा
 क्त लकतु पण प्राप्त तेरो व । ते ही पण दरदुःख
 सुधाके मातु श्रीरुपी पदार्थ तु आरोपण क
 रीने जरो वेछे । ते ही पण अज्ञान न जाणव । अ
 ने व्याकरण पण कशु पदार्थ आरोपण करीने ज
 बोले छे । हाविते पदार्थ ते वे प्रकार ना ज छे । ते की
 या की या जे कही ये छी ये जे । एक पे हे लु पदार्थ
 ते ती ज कती जे सर्व तु कारण । अने बीजु प
 दार्थ ते ती ज करता लु क्रत । एउ भये पदार्थ के
 ह्या ते हे मे जे वांणी ने बीषे ती ज कती रुपी पदा
 र्थ तु वर वि आविते वाणी व्याकरण होके प्रा क्र
 त हो । पण ते वांणी बीज गसोती सजीवंत जां
 णवी । अने जे वांणी मे ती ज कती तु वर विना आ
 वेने नसा पदार्थ तु ज वर वि होय तो ते वांणी व्या
 क्रण होके प्रा क्रत होय तो पण ते वांणी नी बसि
 सुसक जां णवी । होविते हे नु दृष्टांत कही ये छी ए
 जे । जम को डी तु वर वि व्याकरणे करु होय ते पा
 रस तु वर वि प्रा क्रते करु होय तो पण ते हे नो अ
 र्थ वी चार तां तो प्रा क्रत नो पारस जं म भारे नी

करे ॥ अने व्याकरण की कोडीते कोडीने जमा
 लनी कसे ॥ तो व्याकरण तु अदका पणते सुरहुं
 जे कोडीने वैशोयन उपजे ॥ अने वलीबी जुट्टणं
 तक ही येथी येजे को इय रदेश पती वृत्ता स्त्रीने
 पुरुष गयो होय ॥ तो ते देश तु व्याकरण वडेवण वि
 करीये तो होय ते स्त्रीने कुण काम नुछे ॥ अने प्राक
 ते को इयोताना पतीनी खबर कहते तो ते कामनी
 छे ॥ ने ते हे नु सर्वण करवु ॥ पण पती विना तु व्या
 क्रण होय ते काम नु ते हे ते नही ॥ ते माटे कतीना
 पदना वणव वीना तु व्याकरण होय तो होय पण
 पती वृत्ता जे परमेश्वर ना जनते हे ते सुकाम
 आविछे ॥ जे प्राक तथी अदकु करी जाणे ॥ ते मा
 टे जे वांणी मे सी धांत मोटु होय ते मोटी वांणी
 जाणवी ॥ वली को ईके हे शे जे व्याकरण तो देव वां
 णी छे ॥ ए हे वुके हे शो तो जे वांणी तो जीन मे जे
 दली समऊण होय ॥ ते हे वु जते बोली सके ॥ तो
 ज्ञानी थकी देव मेशी अदकी समऊण छे जे मो
 टु बोल्या हशे ॥ जे देव नु चरी व्रचेन क्रीया कर्म तो
 ज्ञानी ना करतां घणं कनी चां छे ॥ माटे ते वांणी
 पणते प्रमाणे ज बोल्या हशे के नही ॥ ते माटे देव
 नु समऊवुने मोटा पणते ज्ञानी थी श्रेष्ठ नही

स.भा । तोतेदेवांनीवांणीतेसीधांतेसीअदकीहशे । तो
 देववांणीनुअदकापणहमनेनादेखाडशे । वली
 ॥ ३८ ॥ व्याकरणतेदेववांणीकोहेशे ॥ तेपणदेवनासो
 कनुबोलवुदेवनेप्राकृतजछे । तेप्रकारेदेशसर्वे
 नुत्यारुत्यारुबोलवुतेपोतपोतानादेशनुप्राक
 तजछे । तीमव्याकरणपणदेवलोकमेदेवनुप्राक
 तजजाणवुं । पणसर्ववांणीनुसीधांततेजेवो
 लीमेपदार्थनोअर्थसमरुवोछे ॥ तेतोजेजेहेना
 देशनुबोलवुतेतेहेनादेशांमेसर्वेईसमजाय
 छे । तोव्याकरणनुतेसुअर्थपरवेअधीकपणछे
 मात्केकार्यपदार्थपेक्षेतोप्राकृतसुलभछे । व
 लीकोईकेहेसेजेपदार्थनाअर्थपरवेप्राकृत
 सुलभहोय ॥ तोव्याकरणतेबहुमथनवालुसां
 नीदोस्तीकरुपुहशे ॥ हावितेकहीयेछीयेजेसर्व
 देशदेशनीबोलीन्यारीन्यारीछे । तेआदेशनु
 बोलवुतेपेलादेशमेनासमजे ॥ अनेपेलादेश
 नुबोलवुआदेशमेनासमजाय । ताहारेजेजे
 हेनादेशनुशास्त्रतेतेहेनादेशथीबीजादेश
 मेनापवर्ते ॥ ताहारेकोईवीचक्षणआचारज
 पुरुषेसर्वदेशदेशनांप्राकृतवांणीनाथापेला
 पदार्थनानामसर्वेईभेलाकरीनेतेहेनुमा

क्रमानीसुधे॥ ताहारेतेहेणेकरीनेयेकदेशतु
 शास्त्रसर्वदेशनेवीयेषवैती॥ पणते सर्वदेशदे
 शनाप्राकृतबोलीनानांमानोआशेलेईने
 जव्याक्रमकरुधे॥ तेमाटेप्राद्यप्राकृततेया
 क्रमबुबीजगजाणवु॥ तेपणएकदेशतुबोली
 चुसर्वदेशमेषवर्तावामत्यलोकनाआचा
 रजेजुगतीकरीधे॥ पणदेवतानीबोलेलीए
 वांणीनथी॥ अनेजोकदाचीकदेवलिबोले
 लीवांणीहोयतोदेवनायेकदेशनीजहोय
 अनेयाक्रममेतोसर्वदेशनीबोलीनीससु
 हधे॥ अनेवलीजोदेववांणीजकेहेशोतोस
 र्वदेशनाप्राकृतजोईनेपणदेवबोल्याहोय
 तोहोयपणप्राकृतनोआशेलेईनेजकरेली
 जाणवी॥ माटेजेहेतेवांणीयेपदार्थानोअर्थ
 समरुवोधे॥ तोतेपदार्थानोअर्थसमरुपरवे
 प्राकृतथीयाक्रमेशुअदकापणधे॥ माटे
 जेतेवांणीयेपदार्थानोअर्थतुकामधे॥ तेके
 हेनीवेरेजेकोईताडवेगानीआद्यलेईनेअ
 सुधवृक्षनीसाध्यानीयेधांणीयेचंद्रमाने
 देखाडो॥ तोहोयपणचंद्रमासाथेजकामह
 तु॥ अनेवलीचंद्रनसरुतरुनीआद्यलेईने

स. भा. उत्तमवृक्षनीसाखातीयेधाणीयेचंद्रदेयाडो
 तोहोयपणचंद्रदेयातीजमतलबुहती ॥ पछेसु
॥३५॥ भप्रसुभवृक्षनुचंद्रमाजोतांसुअदकुओषुषे
 साटेव्याकरणेजोश्रेष्ठकेहेशोनेप्राकृतनेप्रशु
 धकेहेसोतोतमेसबनासीधांतनेतथीजांणता
 अतेनसाशब्दनेजसाधीजांणोछे ॥ तेमाटेतमे
 तोकेहेवाछेजेजंमपोपटसबजसाधीजांणोछे
 पणशब्दनासीधांतनेनासमजे ॥ तीमतमेप
 णतेसरवाजछे ॥ तोतमेनीजकर्तानाअनुम
 वनासीधांतनेसुसमजीसके ॥ साटेआमाहा
 रुबोलवुतेसर्वसीधांतनेव्याकर्तुनीजव
 जकारणछे ॥ सामाटेजेअमाराबोलवामेत्याव
 सहीतनीजकरतानुवर्णविषे ॥ तेमाटेअमारु
 बोलवुतेसर्वअखीलाबुंलअपीनीवांणीवुका
 रणछे ॥ जेरखेप्राकृतजोईनेपाषाभागता ॥ तो
 तमोनेनीजकरतानाघरनुवेकांणबीजीजाय
 गिनहीजडे ॥ तेसामाटेजेतमारीसर्वईवांणीयो
 नासाधांततोजोईलीधांछे ॥ जेतेहेमेएकेइनीज
 करतानेअंगीकृतलागेएहेवुनथी ॥ सामाटेजे
 तमेतोनीजकर्तानाकरतनापदार्थसर्ववांणी
 योनेवीषेसाध्याछे ॥ पणनीजकरतानेनीसेक

रीनेवांणीमेनथीवरणव्या ॥ सामाटेजेसगुण
 वर्णव्युद्ये ॥ तितोकरतानाकरतनुद्ये ॥ अनेनीय
 णअकत्तविणविकरुद्ये ॥ तितोप्रकाशवत्तकर
 तानीसमसक्तीनुकस्युद्ये ॥ पणनीजकर्तानु
 कांईयेईनथीवर्णविकरुद्ये ॥ तैप्रकारेतीमनांभ
 जनस्मरणनेसाधननाकर्मपणनीजकर्तीने
 अंगीकृतनथीयतां ॥ तेजाहारेजेवांणीनाथा
 पनकरेलांभजनस्मरणनेकर्मनीजकर्तीनेअ
 गीकृतनथायतोतेदेववांणीहोयतोहोयपण
 मनुसनाकर्तकनीष्टजाणवी ॥ तेमाटेमाक्रण
 होकेप्राकृतहोपणजेवांणीमेसीधांतमोदुहोय
 तेवांणीग्रहणकरवी ॥ हावेतेसीधांतमोदुतेजेवा
 णीमेनीजकर्तीनुथापंनहोयतेजसीधांतमोदु
 जाणवु ॥ तेसीधांतनुवर्णविष्णुमेपणसर्वदेशमेप्र
 वर्तेएवुमाक्रणमेपंचमवेदसुस्मसकृतबीजवा
 ल्याछेये ॥ तेसर्वनिअवालवधनेसमजामेनाप्रा
 वेसाटेएकदेशीतेमेनोअर्थप्रासेकहीसमजा
 वीयेछीये ॥ अनेतेवीनाबीजीअनेकवांणीयोडा
 हापणचतुरैनेलावतानीभरेलीयोद्ये ॥ तेसर्वईई
 तीहासकरवानीयो ॥ पणपोतानानीजकर्तीने
 अंगीकृतकरीनेहेतुउपजावेएहेवीयोनही ॥ ते

स.भा

॥३६॥

जमकोईनगरनायकाप्रतीसलावणताडा
हापणनेबोलकीवीश्वमोहीतकरेएहेवीहो
यु॥पणपतीवृताजेवीनही॥तेहेनीहोरपण
आवेनही॥सामाटेजेपतीवृतातोथोडावचन
बोलेपणपतीनेअंगीकृतथेनेपतीनेरीअवेधे
ताहारेतेहेनेपतीपोतानीमांतीनेपालणपोस
णकरेछे॥अनेवेसातोअनेकप्रकारनुईतीहा
सबोलीनेरीअवेपणकीयोपतीपोतानीमांती
नेधणीयातुकरेएप्रकारेनीजकचीपतीताथा
पनवीनानीवांगीनाकर्त्तानेकुणपोतानीमां
तीनेसाहायकरीहेमोसपमाइरो॥तेमाटेएहे
वाजीवतेसदायकालनीधणीयासरषाभवम
भटकाकरे॥पणकोकालेपारषांमेनही॥माटे
पतीवीनानीवांगीनासुस्कज्ञाननेअकर्त्ताना
वचनसांभलीने॥तेहेनेवीस्वासेताखोटीथेरेहे
रो॥अनेजोतेहोनाकह्यानेवीस्वासेरेहेसोतो
देहनेअंतेपाछापस्तासे॥हावतेकेहेनीपेरेजेप
हेलेअसाडमहीनानेवरसातेकोईखेडुहलोत
रुकरेनेवाटेजायछे॥तारेरस्तामेएककरताज्ञी
मोचीनीतुमलीपडीहुती॥तेहेनेओथेतेहेनी
जीवअवगतीयोथइनेवेशीरहोतो॥तेपेलापे

दुने के हेवाला गयो जे भाई तुमा हारी सेवा करीने
 बेशी रहे। नेहावे तो वरसात नही वरसे माटे सांती
 दोस्ती मे हेनत करी मरे छे। पछे ते हेना वचन उप
 रखेती वाडी नां कर्म छोडी देईने वी स्वास राखी
 ने ते हेनी सेवा करवाला गयो। ताहारे पेले खेडु
 के हेजे हेतु मली आतो वरसात वरसातो देखा
 यछे। ने ताहारे पेली तुमली के हेजे तु वरसात
 नि वरसातो देखे शजनही। एणे वरसे कांई पाक
 वा तुनथी माटे तु सर्व भ्रांती मुकी देईने माहाश
 वचन उपर दृढ राषी रहे। पछे ते खेडु वरसातनी
 भ्रांती मुकी देईने बेशी रह्यो। पछे वसीत तो वरसी
 ने परी पुण्य कस्यु। ने सर्व लोक नवां अन्तर खईने
 कलोल करवाला गयो। ताहारे पेले खेडु ये तुमली
 ने पुष्टु जे हेतु मली। तु तो के हेती तीने वरसात न
 ही वरसे ते पाक सेईनही। अने आतो वरसीने
 परी पुण्य वरसप कस्यु। ताहारे पेली तुमली के
 हेजे हतो करत ज्ञी तुमली छु। ते एहेवां जकां मक
 रु छु। एण सर्व कर्म छोडी ने तुमा हारे वी श्वासे
 रह्यो तो। पछे तुमली नु एहे वुसां भली ने पेडुने
 के हेवो पस्ता बोथयो हरी। ए प्रकारे बंल ज्ञांतीनां
 वही तज्ञांन सां भली ने वी श्वासे रे हे शो ने पर

॥स.ना॥

मेश्वरनुभजनस्मरणछोडीदेशोतोपेलाखेडु
नाजेवोपस्तावोथसेतेमाटेनीजकर्त्तासं
बुक्कवीनांवीजावहीतज्ञाननाकर्त्तातेजेजी
वांनेकर्मथीनेकर्त्ताथीवीमुखकरनाराने
करतज्ञातिमलीसरवाजजांणवो॥वलीवीसु
दृष्टांतकहीयेथीयेजेकोईवेषुरुषपरदेशजे
नेमोटासेहेरमेटेहेलनांखवालाजाएकर्त्ताकी
इधनवंतसेवनेघेरनाखेछे॥अनेबीजोतोको
इभंगेडीनेतांहांआसनराखीनेभांगपीनेबेजा
रमेजईनेकेहेवालागेजेभायौलोकोमाहारेक
सोद्वनोदोदोनथी॥अनेहंतोसर्वसमरधीये
परीपुणछु॥जेकोईनेद्रवलेवुहोयतोआवो॥ए
हेवाप्रकास्तीटेलनांखतांवरसवीतीगयु॥ता
हारेपोतानेघेरजवातारीथया॥ताहारेतोपेला
खेवनीटेलवालानेतोपेलेसेवेद्रवआपीनेध
नवंतकरीनेघेरमोकसो॥पणपेद्योतोवालो
नेगालोजघेरगयो॥पणघेररहीनेसुगयोछेक
सईने॥तेबुक्कसांनकरे॥ताहारेपाछोपरदेशमे
जरटणकरतोरहेनेपेटभरीखावहवितेहेनुसी
धांतएजे॥तगरसेवनेघेरटेलनाखुनारीतेतो
परमेश्वरनीउयासीकजांणवो॥अनेभंगेडीने

घेर उत सो तो ते तो बंल ज्ञानी बंल ज्ञान रूपी भा
 ग्यपीने बके छे ॥ जे हुं तो अहं बंल आस्मी परी पुरा छे
 नेत मारे को ईने वस्य बु होय तो आवो ॥ एहे व
 के हे तां वसते जे बाधो जल मारो जां एवो ॥ पछे
 अंते पेला परमेश्वर नी उपासना वाला ने तो ॥ प
 रमेश्वरे इम रूपी परमपद प्रापीने पोताना धा
 म मेरा खे ॥ अंते पेले तो परमेश्वर नी भक्ती क सा
 वीना खानी मजुरी प्रापीने पोताना धां म मेरा
 खे ॥ माटे ते हे ने तो तरत नो तरत चो राशी रू
 पीया परदेश मे जन्म मरण भूगत वाज बु पडे
 ते माटे नी जकरतानी भक्ती छोडीने ॥ को ई बंल
 ज्ञान मे वही त वीटं दुथे जशो नही ॥ ने करतानी
 भक्तीने भजन करशो तो त मारो उधार थशो ॥ अंते
 धणीया ता के हे वाशो ॥ ते जाहारे नी जकर्ताना ध
 णीया ता थशो ॥ ताहारे कालमायानी आचले ईने
 बीजां अने कवी घुंछे ॥ ते हे मे पछे त मने कुरा अंच
 दे ईसक नारो छे ॥ अंते जाहारे कालमायाने वी
 घुनी अंचर ही त थशो ताहारे तो अवतार थ
 रसो तो होय मुक्त रूप जछे ॥ अंते वली बंल ज्ञानी
 के हे से जे अमे तो बंल ज्ञान थकी मुक्त रूप छीये ॥ ए
 हे वु जो के हे शो तो अमे अने क न्यावे करीने जो युष

एवमुक्त्वांतेनेमनेकहेमुक्तरूपतथीथवाय
 एहेवुष्टे॥तेमाटेमुक्तोकर्त्तनीबंदगीथकी
 करतारीकीनेकरेतोजथवाय॥केपंचप्रकार
 नादेहभांगीनेकर्त्तामेमलेतोथाय॥पणतेपं
 चदेहभांजानीकलएमनेहाथनथीतेयेमना
 थीभंगायएहेवानथी॥तेसामाटेनेकर्त्तनी
 आदृष्टवीभूतीनापदार्थकर्त्तनाकरेलाकर्त्त
 वीनाकेकर्त्तनीकरेलीअवधीवीनाकोईभां
 गीसकेनही॥अनेवलीकर्त्तनीबंदगीनेभक्ती
 वीनाआपोआपज्ञानपांमीनेमोक्षथायुतो क
 र्त्तनाकसानुनेकर्त्तानुसुमाहात्मरुहं॥तेमा
 टेकर्त्तनीभक्तीकरतांकर्त्तारीकीनेकर्त्तनाक
 सावीनाकोईथीतरणपरहालीनवसके॥इ
 तीश्रीसंस्कृतप्राकृतवाणीनुसीधांतकोअंग
 ॥४॥ताहारेहविवलीकोईकैहेसेजेआगल
 मोटामोटाआचारजनिआद्यलेईनेअवताअ
 दीकथेगया॥तेअनेकप्रकारतापरचाकरीग
 याजेकेटलाकसुंवासजीवंतकसानेकेटला
 कलुलापांगलानेअंधानि॥हाथभावतेआंष्टोआ
 पीगयातेकीमआपीगयाहशे॥अनेतमेतो क
 हजेकर्त्तनाकसावीनाबीजाथीतरणयना

हाले ॥ ताहारे तेणे परचाकी मन्नाप्या हशे ॥ हावे
 ते कही ये छी ये जे भाई प्रमे पण एहे वु तो गंथोने
 वीषे कही गया छी ये ॥ पण ते हे नो अभी प्राय
 कही ये ते सुणे जे ॥ आजगत ते वीषे चार प्रकार
 रना जीव छे ॥ ते कीया कीया ते कही ये छी ये जे
 एक तो जगना सुरजीव ॥ बीजो ते ममो सुजी
 व ॥ अने त्रीजो ते अर्थ अर्थ जीव ॥ अने चोथे
 तो वीषई जीव ॥ हावे ए चार प्रकारना जीव ते
 एक तीथ की से दृष्टे ते जांणी ये ॥ हावे ते कही ये
 छी ये जे जंम एक जलथी चार वस्तु नीपजी
 जे एक प्रपोटी ॥ बीजु ते लुण त्रीजो ते करे ॥ चौ
 थु ते मोती ॥ ए चार वस्तु मे प्रपोटी ते जगना सु
 रजीव जाणवो ॥ अने मीरु ते ममो सुजीव जाण
 वो ॥ अने करो ते अर्थ अर्थ जीव जाणवो ॥ अने
 मोती ते वीषई जीव जाणवो ॥ हावे ते हे मे जीजा
 सुजीव तो न्याव सहित कर्ता समंधा ज्ञान सु
 णता मे जचे तीने सरण आव्यो ॥ पछे ते हे ने क
 र्ता नी भक्ती तेरी त्ये कही तेरी त्ये करवा लागो ॥ अ
 ने ममो सुजीवने तो दोस्ती करीने ते हे नी साये
 एकता ये ते धीरे धीरे परमोध कर्ता गलीने शर
 ण आव्यो ॥ ते हे ने पण करता समंधी भक्ती मे वल

स.भा.

॥ ३५ ॥

गाडो ॥ अने अर्थी अर्थी जीवने तो जन्म मरण
 तेचो राशी तो नरक तो भय देखो डीने गलवो
 ताहारे ते गलीने सरण आव्यो ॥ ते हे ने पण करता
 समंधी भक्ती आपीने वलगाडो ॥ पछे ता उप
 रांतवी वेई जीवने तो एत्रेण प्रकार ना ज्ञानती
 आघलेईने बीजा अने क प्रकारे समजाव्या ॥
 एकोई एकेई प्रकारे ना समजा अने असारी
 पासपेण ना आव्या ॥ अने अलगाने अलग
 रहा ॥ ताहारे अमे ये लात्रेण प्रकार ना हरी ज
 वांने क ह्युजे असारी पास तो ए लोक आवता
 तथी ॥ ताहारे ते लोकोने तमे समजावीने अ
 सारी पास लावो ॥ तो ते लोकोने अमे हरे क प्र
 कारे समजावीने प सु सर रवा जंगलीने मां
 रासनी हासमे आणीने ॥ पछे त्या वसहीतनी
 ज करताने ओलखावीने ते हे नी भक्ती करावी
 ये ॥ ताहारे ते समजेलालोको जे हरी जंत ॥ ते जेने
 ते होने बोध करवा लाग्यु ॥ ताहारे जंगली सा
 कुट ए हे वु बोला ॥ जे तमारा गुरु ते सुकोईना
 मुवा जीवता करे छे ॥ के कोई लुला यांगला अंधा
 ने हाथ पाव के आंख्यो आपे छे जे अमे ते मने मांती
 ये ॥ ते ते मने सरण आवीये ॥ अने वली तमारा गु

रूतेपणखायछेपीयेछेनेआपणसरखाजछे
 केनही॥माटेकसोकपरचोदेखाडेतो॥अमे
 मानीयेएहेवुतेलोकसर्वेबोलताहवा॥सामा
 टेजेतेमेअंतरज्ञानतोछेनही॥ताहारेतेउपर
 लेदेहेतेसुअदकुदेखीनेमाने॥एहेवुयेलेहरी
 जनेअमोनेआवीनेकहुं॥ताहारेअमोनीज
 कर्त्तनीअस्तुतीकरीनेकर्त्तनीआज्ञामाग
 ताहवा॥जेहेकरतापेलाचारप्रकारनाजीव
 तमाराउपजावेलाहुता॥तेहेमेत्रैणप्रकारना
 जीवतोतमारास्वरूपतेनेतमारीमांहांता
 नेजांणताकसापणएप्रकारनाजीवतोअ
 मारीपासेपणआव्यानहीतोतेहेनेकंपुमक
 रीनेसमजावीयेनेतमनेओलखावीये॥
 अनेपांनपांनतोतेहेनेतमारेसरखुआपवु
 पडेछे॥अनेतेतमनेतोओलखतायनथी॥ते
 तेहेनेतमारेउपजावीनेपालणयोक्षणकर
 नीसीमतलबयोहोची॥अनेतमारेमोटम
 नेमांहांताप्रमाणे॥तेनीतोतमारेगणतीग
 णनायनथी॥पणहुतमारेनीजअंगीकृत
 माहायुअंशु॥तेमाहारेतमोनेओलखाव्या
 वीनाकीमचाले॥अनेमनेपणतमेअर्या

स्वभा ॥ करीने भवने वीषे पठव्यो छे ते मे पणत मारी सी
 मत लवसाधी ॥ ते माटे ते जीवांने त मते ओलया
 ॥ ४० ॥ ववा ॥ अने ओलखा पछी चाहेतं मकरो ॥ पणत
 मारी मांहांताने तो जांणे खुरा ॥ ते माटे अग्या मा
 गीने एजक ह्यु ॥ जे ए लोक तो परचायकी जमां
 ने छे ॥ पणते परचा आपणा हुकं मवी ना बी जेत
 रणयकी महाली सके ए प्रकारे ॥ अने पणत प्रसु
 ती करीने करतानी आग्या मागीने ते प्रमांणे
 कर्त्ती ना करा व्याय का परचा संते गंधां मे लखी
 ने पेला समके लाहरी जनां मे प्रापता हवा ॥ प
 णते परचा तुमान अमारे सांथे ली धुनथी ॥ सा
 माटे जे परचा तो करतानी पासे जकरा व्याछे
 तो आपणे माथे शीदली धा जोई ये ॥ पछे ते गंध
 पेला सा कुटलो कोने संमळाया ॥ ताहारे ते सा
 कुटलो कोथे संभलीने भाव उपजोने अमारी
 पासे आवा लाग्या ॥ पछे ते जीवांने हेत करीने
 पासे बेसारीने थोडे थोडे बोध करतो मांडो ॥ तं
 मतं मते जीवांने अमारी उपर हेतु उपजवाला
 गो ॥ सामाटे जे ए तो जडु हुता पण पेला परचा उ
 र मे जांणीने भाव उपज ॥ वेंछे ॥ पछे अमारी सा
 ये ते जीवांती दृढता साची बेठी ॥ पछे ते जीव अ

मारी साथे अंतर खोली नेवा तो करवा लाग्या ॥
 जिहे स्वांमी तमो तो कोइ अकल पुरुष अवी नाशी
 छे ॥ ताहारे अमे कहुजे हे भाईयो एहेवा अमने
 तमें की मजा एया ॥ ताहारे ते लोक के हेवा लाग्या
 जिहे महराज तमें तो घणं कनां कारज करांजे
 मुवां मनुष्य जीवा डणं ते घणं कने हाथ पावने
 आंछे आपीयो ॥ नि एहेवां बहु जणं नां कारज
 करांछे ॥ माटे एहेवां कांम ते मोटा पुरुष वीना
 की मथाय ॥ पछे ते सर्व लोकाने अमे एहेवु क
 हुजे एहेमे तु अमे तो कांई कस्यु नथी ॥ अने ए
 तो पेला हरी जनां ये अमारी उपमा करीने त
 म्योने कहु हशे पण एहेवु अमें नथी कस्यु ॥ ता
 हारे सर्वे हरी जन के हेवा लाग्या जे मोटा पुरुष
 ते की मकहे जे अमे कस्यु छे ॥ माटे मोटा पुरुष तो
 पोतानी की ती धिताने मुखे ना करे ॥ पण अमे
 की मजुगामां नीये ॥ ए प्रकारे अमे नाना के हेता
 जइये तंम तंम एमने वीषे दृढ कर्त जाय ॥ अने
 जाहारे अमारे वीषे दृढ करता जाय ॥ अने जाह
 रे अमारे वीषे जीव प्रती त आंणीने दृढ थता
 ताहार पछे ते जीवांने अमाहारे बोध कर्ता फा
 व्यु ॥ जिये अमे जे जे ज्ञान करीये ते ते साचु ज

मां नीचे ते चीत वं न करीने समजवाला गया ॥
 हावे ते जांणवाला गाते जे सारः असार साचने
 जुम अने वलीनी सानी लवीवेक जे प्रातिनी
 स्वस्तु अने प्राति अनी स्वस्तु ॥ जे प्रातिकर
 ताथकी जनी पजे छे ॥ अने बीजाथकी ननी प
 जे अने कर्ता अपि जजे हेने हाथ करवे तोते
 थीनी पजी सके ॥ पण कोई बीजाथी आपो आ
 पनानी पजी सके ॥ एहेवु जाहारे समजवाला
 गया ताहारे अमनेनी जज्ञाने करीने सतमां
 न्या अने ए प्रकारे जाहारे सतमां न्या ताहारे
 अमे ते होने कर्ता संमंधी कर्म करावीने मां
 ण सनी हासमे आणया अने जाहारे ए लोक
 मां ण सनी हासमे आवा ताहारे पछे ते लोकी
 ने अमेनी जकर्ता संमंधी उपदेश करीने
 सुषीया करा पछे ते लोक कर्ता ने जांणेथ
 के सुखीयाथेने पेला परचा परचीनी वेमभ
 ली गया ॥ हावितेकी मजांणिये जे जो परचानी
 वेमये मना अंतर मे रही होय तो कोई हरी ज
 नने एका एक पुत्र होयने ॥ अमे तां हांवे वाहई
 येने पुत्र मत्सु पांमे ॥ पणते अमने कोई नांके हे
 जे आबालक जीवतु करी ॥ सामाटे जे परचा

नीहाणीनहाणीसमकीजाछे॥तेमटेनथी
 केहेताजेआटलुकांमकरे॥एप्रकारेतेजंगली
 जडजीवांनेचेतावीनेपरमेश्वरनापदनेयमा
 ड्या॥तेहांवेकेहेनीपेटेजेतेहेनुदृष्टांतकहीए
 छीयेजेचोपगापशुनेवीवेसदोन्मस्तहस्तीने
 फालीनेवशकरवोहोयतोतेहेनेअजाडीस्वो
 दीनेतेहेनीउपरकागलनीहस्तणीउभीरायी
 नेअजाडीमेपाडेछे॥मटेनेसुसाचीहस्तणीछे
 पणजुगीहस्तणीथकीपडो॥पछेतेहेनेहाथ
 करीनेराजानीस्वारीजोगकरो॥अनेबीजु
 दृष्टांतएजेवननेवीवेसीघरेहेछे॥तेकोईने
 हाथनथीआवतो॥तेहेनेपणअजाडीकेपां
 जरामेछेतरीनेपकडेछे॥पछेतेहेनेपणवस्ती
 मेआणीनेभणावेछे॥नेराजानेकंभआवेछे॥
 एप्रकारेपेलासाकुटजंगलीजीवएहेवाजुह
 तापणतेणेपरचारुपीपांजरुनेअजाडीमेपा
 डीनेपरमेश्वरनेखपलगाड्या॥तेआचारजे
 सारुकरुकेरवोदुअनेवलीबीजुदृष्टांतकही
 येछीयेजे॥कोईबालकनेरोगथयोहोयतो॥ते
 हनेआषडयावानीदोस्तीतेहेनीमातुथीकर
 नीगलीसुगीवालीनेकेहेजेवेदाआटलुआ

॥ स. ज.

॥ ४२ ॥

षडयी ऊतो आ मारी मुगी मे लाडवो छे ते तुने आ
पुण प्रकारे मातुश्रिये पण जु बुवोलीने बालक
ने ओषद पईने रोग मटाडो ॥ तेज प्रकारे आचा
रजे जगत रुपी बालकने ज्ञान रुपी ओषदी पई
ने मोक्ष पमा देछे ॥ इती श्री परचा प्रकण चितु विधि
जीवनी रोपण को ग्रंथः ॥ ५ ॥ अने वली कोई
न राधीपती राजाने माहावी कटवंको देश जीतवो
होयतो हरेक प्रकार ना छल करीने ज जीते छे प
छे ते वंका देशने अनेक प्रकार ना अंत्याने कु भं
ड छोडावीने राजान्या युनीतीमेवती वेछे ताहारे
सर्व लोक सुषपां मेछे ॥ ते सुख पांमीने सर्वे ईलो
क सरकारने आसी स देछे ॥ पछे ते आसी से करी
ने पेला छल छे दरतो दोष न राधीपतीने एके ईत व
रहे ॥ पछे पोतानी जयथेने अमलनी बुधी पां मती
जाय ॥ पण जो त्याये चालीने जगत सुख वप्तीवेतो
ते हेतु राजघण क काल सोचे ॥ अने वली त्याये चा
आथकीने रहीतने सुख पमा आथकी राजनी
सकीतीने सोभा घणी चाले ॥ अने सोभाने सकी
त्रिये राज कर्यानु फल जांणवुं ॥ जे जे हेणे आ लोक
ने परलोक मे जे हेनो ज सरहे ॥ ते ज सथकी जे लोक
मे जायते लोक मे ते हेने आदर मानने सुख ज आ

पतेजमाटेराजानुतात्वर्येएजघेजेताडसहीत
 न्यायेचालवुतेरहीतनेपालवी। तोराजकराने
 दोशानलागेनेपरमेश्वरराजीरहेअनेजाहारे
 प्रभूराजीरहाताहारेएहेनेबीजुशुजोइयिषी
 ये। तेमाटेरायनेपुजानेइरुनादेव। अनेजोपुजा
 अतीसेइरुधपांमेतोतेइरुवनेलीधेपुजानोए
 कोथेजायअनेजाहारेपुजानोएकोथायतोरा
 जभंगकरेअनेजाहारेराजभंगथायतोजगत
 बहुजहुःखीथायनेएकबीजानेलुटीखेनेउजड
 करीनांखे। माटेराजानेजगतनोएकोनाथवा
 देवो। सामाटेजेएकोथयेतोजगतलुटेनेउजड
 थेजाय। अनेजाहारेजगतनोभंगथायताहा
 रेपरमेश्वरनेपोतानोमाहाद्यअंशमोकलीने
 नेमेरखावतांघएकपेतनपडे। तेजाहारेपर
 मेश्वरनेपेतनपडैताहारेतेकतीजेराजानुहम
 एचालतुराजहोयनेतेमेराखीसकेतोघए
 कसारु। जेपरमेश्वरनेअमनपोचे। हावेएटला
 प्रकारनेन्यावेजोतांराजपदमीनीईश्वर्यघुलीक
 मोटीथेपणजोअमेकहुतेप्रकारेकरीजांरोतो
 जेराजनुराजकरेनेपरमेश्वरनोमोक्षपणपां
 मे। माटेएप्रकारेन्यायचलवीनेजगतनेपालरा

स. भा

॥४३॥

करीने सुखी राखवा जोग तो एक राजपद सीज
छे ॥ देह ॥ तब ते सीख स्वकलवीधी राजरीत न
की सोय ॥ भीन भीन करी भाखेहु ॥ अर्थ सिहीत
गती मोय ॥ १ ॥ जक कबज करन न जीनु ॥ पाल
न करन तगा ॥ २ ॥ छलबल की कल कही तम ॥ लहे
सो राजधीराज ॥ ३ ॥ सरीपतने मुखयो कह्यो
हे नरपतम मतुल ॥ जब ते राज करन जीनु ॥ की
निह अर्थ असुल ॥ ४ ॥ कुलराजत जेही अवनके
ओरु ईश्वर प्रवतार ॥ परमगुरु सीख सब न
के ॥ सीख देवन अधीकार ॥ ५ ॥ तदपीताय जुग
जाहेर ॥ सकल मर्म गती सार ॥ राजरीतरज
तज सबे ॥ कीनेहु कुवेरयो कार ॥ ६ ॥ इती श्रीरा
जनीती देवावेन परमगुरुपुती पादनको अंग ॥ ६ ॥
संपुर्णः ॥ समाप्तः ॥ ॥

अथ श्रीपरमगुरुकरुणासागरमाहाराजके
अर्थपंचिकरणप्रारंभः ॥ अथमसाहस्रैराहायते
देह ॥ ते देहपंचभूतने ॥ जे अथवी तेजवायुआका
शने जल ॥ एपंचभूतते हेमे कठरा भागते अथवी
अनेक लेदते जल ॥ अने उष्मते तेज ॥ अने चलेते प
वंत ॥ अवेकाशते आकाश ॥ एवंपंचभूत ॥ तेपंचुक्र
मनेपंचज्ञानते कहीयेषीये ॥ अथमश्रवणबीज